

صنایع زیرساخت های کشاورزی

غذایی، دام و طیور (دائپروران)

ماهنامه تخصصی تحلیلی - اقتصادی

سال بیست و چهارم - شماره ۲۶۴ - دی ماه ۱۴۰۲ - تک شماره ۹۰,۰۰۰ تومان

شماره انتشار بین المللی: ISSN 1680-1350

عضورسمی فدراسیون جهانی خبرنگاران کشاورزی

- شرکت خدمات حمایتی کشاورزی ظرفیتی بی نظیر در حمایت از بخش کشاورزی
- انواع کودهای شیمیایی، آلی (ارگانیک) و زیستی (بیولوژیک) در کشاورزی
- ترسیم آخرین موقعیت جهانی تولید، مصرف و صادرات کود به استناد آمار و ارقام معتبر
- خبرهای امید بخش وزارت جهاد کشاورزی در مسیر تثبیت تولید و رفاه مصرف کنندگان در ماهی که گذشت
- جوان گرایی در مدیریت؛ راهبرد جدید سازمان مدیریت میدین میوه و تره بار
- تعارض منافع و باز هم بلبشو در تنظیم بازار برنج

افزایش بهره وری و تولید بهتر با آموزش کاربرد صحیح تر سموم، آفت کش ها و کودها

Agri-Industrial Infrastructures

Food, Livestock and Poultry Specialized Monthly Magazine

laboratorios syva s.a. (Spain)

Syva-Bax 9

9 in 1 against Clostridial diseases

سیوا بکس ۹

واکسن کشته ۹ ظرفیتی

موثر در پیشگیری از بیماری های کلستریدیائی نظیر (انتروتوکسمی، قلوه نرمی، قانقاریای کبدی، کزاز، شاربن علامتی و ...) در گوسفند، بز و گاو

C. perfringens A
α Toxoid

C. perfringens B
β and ε Toxoid

C. perfringens C
β Toxoid

C. perfringens D
ε Toxoid

C. septicum
α Toxoid

C. Novyi type B
β Toxoid

C. tetani
Tetanus toxoid

C. sordelli
C. sordelli

Anaculture of
C. chavoel

Agalax Uno

Injectable Suspension

آگالاکس اُنو

سوسپانسیون تزریقی

موارد مصرف:

ایجاد ایمنی فعال در گوسفند و بز علیه آگالاکسی و اگیردار ناشی از مایکوپلاسما آگالاکتیه برای پیشگیری از عفونت و کاهش علائم بالینی و یا ضایعات بیماری.

laboratorios syva s.a. (Spain)

تلفن: ۵۷۸۰۳۰۰۰
www.rooyandarou.com
www.rooyanapp.ir

شرکت داروسازی رویان دارو
تولید و توزیع داروهای دام و طیور

مجله صنایع زیرساخت‌های کشاورزی، غذایی، دام و طیور (دامپروان)
عضو رسمی فدراسیون جهانی خبرنگاران کشاورزی (ifaj) می باشد

سپهر دام

شماره انتشار بین المللی ISSN 1680-1350

سال بیست و چهارم - شماره ۲۶۴
دی ۱۴۰۲

صاحب امتیاز و مدیر مسئول:

دکتر منصور انصاری

mansoor.ansary1334@gmail.com

دبیر هیات تحریریه:

فرانک مسعودی

زیر نظر هیات تحریریه

مدیر داخلی، ویراستار:

فرانک مسعودی

faranak.masoudi@gmial.com

دبیر سازمان آگهی‌ها و خبرنگار:

حجت اله انصاری (جابری)

دبیر روابط بین‌الملل و خبرنگار:

دکتر مسعود انصاری

گروه خبرنگاران:

عبدالحسین باخدا، سیاوش انصاری

محدثه بیک‌زاده

سایت پشتیبان: پایگاه خبری کشاورزی آینده جهان

«کاج پرس»

www.kajpress.com

یا

www.keshavarziyandehjahan.ir

گرافیکست:

زیبا دریایی

◆ آنچه در این شماره می‌خوانید:

- ۲..... افزایش بهره‌وری و تولید... (سر مقاله)
- ۳..... انواع کودهای شیمیایی آلی (ارگانیک) و زیستی (بیولوژیک) در کشاورزی
- ۹..... شرکت خدمات حمایتی کشاورزی ظرفیتی...
- ۲۵..... جوان‌گرایی در مدیریت؛ راهبرد جدید سازمان مدیریت میوه و تره‌بار
- ۲۶..... خبرهای امیدبخش وزارت جهاد کشاورزی در مسیر تثبیت تولید...
- ۳۰..... ترسیم آخرین موقعیت جهانی تولید، مصرف و صادرات...
- ۳۸..... تعارض منافع و بازهم بلبشو در تنظیم بازار برنج
- ۴۰..... شناسنامه انگلیسی...

سر مقاله

هر چند کشاورزی ایران در وجه عمده از این مرحله که کشاورزان را به استفاده از انواع کودهای سه‌گانه ترغیب کنیم عبور کرده، اما هنوز جای خالی ترویج در آموزش استفاده از این سه ماده اولیه ارزشمند بسیار پررنگ است و به واقع، ترویج و آموزش از این موضوع تاثیرگذار در بهره‌وری و تولید عقب مانده است...

ادامه در صفحه ۲

چاپ، لیتوگرافی و صحافی:
چاپ میران

تهران - خیابان سعدی شمالی، خیابان منوچهری، کوچه

ژاندارک، پلاک ۴

تلفن: ۳۳۹۰۵۲۷۷، ۳۳۱۱۲۳۳۴

فکس: ۳۳۹۵۳۴۰۴

نشانی دفتر مجله: تهران - میدان توحید، خیابان توحید،

خیابان نادر، پلاک ۳۷ (ساختمان مجله دامپروان)

تلفن: ۵۴ و ۵۳ و ۶۶۹۴۶۲۵۲ فکس: ۶۶۹۱۳۱۶۳

همراه (جابری): ۰۹۱۲۳۸۸۶۱۲ خط مستقیم: ۶۶۹۱۳۱۶۲

کدپستی: ۱۴۵۷۸۴۸۷۱

www.kajpress.ir & www.kajpress.com

www.keshavarziyandehjahan.ir

E-mail: faranak.masoudi@gmial.com

E-mail: mansoor.ansary1334@gmail.com

افزایش بهره وری و تولید بهتر با آموزش کاربرد صحیح تر سموم، آفت کش ها و کودها

حجت اله انصاری (جابری)

هر چند کشاورزی ایران در وجه عمده از این مرحله که کشاورزان را به استفاده از انواع کودهای سه گانه ترغیب کنیم عبور کرده، اما هنوز جای خالی ترویج در آموزش استفاده از این سه ماده اولیه ارزشمند بسیار پر رنگ است و به واقع، ترویج و آموزش از این موضوع تاثیرگذار در بهره وری و تولید عقب مانده است، زیرا بعد از قبول ضرورت به کارگیری انواع کود که به واسطه تلاش های ترویج و به لحاظ تجربی تا حدودی در میان کشاورزان مقبولیت عام یافته است، در عرصه آموزش استفاده از کودهای سه گانه در زمان ها و شرایط مختلف با چه ترکیبی و برای هر محصول چقدر و چگونه هنوز فاصله بسیار زیادی با عرصه و میدان های کشاورزی داریم.

به عبارتی، هر چند طی یکی دو سال گذشته شاهد حرکت های جدیدی در عرصه آموزش نحوه استفاده بهینه از انواع کودها به ویژه کودهای سه گانه پتاسه، از ته و فسفات هستیم و این تلاش ها منبعث از مدیریتی با تجربه کافی در حوزه کشاورزی علمی بوده، ولی متاسفانه با غفلت های صورت گرفته طی سال های گذشته و خلاء حاصل از آن هنوز به مرحله ای که در عمل شاهد بهبود محسوس و قابل استناد بهره وری و افزایش تولید ناشی از کاربرد و استفاده صحیح از کودهای کشاورزی کشور باشیم نرسیده ایم.

البته عوامل دیگری در بحث بهینه کردن فرایند تولیدات باغی و زراعی وجود دارند اما در این مقاله کوتاه موضوع استفاده صحیح از کودهای سه گانه و میزان مناسب هر کدام در مراحل مختلف مطرح است.

حال اگر از این بحث کاملاً تخصصی عبور کنیم و فرض را بر این بگذاریم که مشکل ترویج و آموزش استفاده از کودها در میان نیست، به موضوع استفاده بهینه از کود توسط کشاورزان در وضعیت کنونی کشور می رسیم که رابطه مستقیم با تهیه، توزیع و نهایتاً قیمت دارد. به بیان دیگر، اگر فرض کنیم کشاورزان تمام آموزش های لازم استفاده بهینه از کودها را تا حد قابل قبولی فراگرفته اند و آمادگی ذهنی کافی در این زمینه وجود دارد، باید دید فرایند تهیه، تامین، توزیع و نهایتاً دسترسی کشاورزان به کود در چه وضعیتی قرار دارد؟

در این میان و به طور عمده شرکت خدمات حمایتی کشاورزی با تجارب طولانی و ایجاد شبکه های توزیع گسترده در استان های مختلف و یک فضای مجازی قابل دسترس به رغم تمامی نارسایی های موجود و تامین به موقع اعتبارات ارزی و ریالی توانسته است بار سنگین و بسیار حساس توزیع کود را بر دوش کشد. این در حالی است که بعضی شرکت های وارد کننده و تولید کننده کود و سم نیز بخشی از سهم تامین بازار را بر عهده دارند که به دلیل عدم نظارت همه جانبه - نه آنچنان که در مورد شرکت خدمات حمایتی کشاورزی اعمال می شود - نارضایتی هایی از نظر قیمت کود، سم و آفت کش ها در میان کشاورزان به وجود آمده است.

این نارضایتی ها فقط مختص به قیمت نیست و آنان در مواردی به دلیل کیفیت نامطلوب و یا حتی تقلبی بودن سموم و آفت کش ها که بدون نظارت در بازار وجود دارد خسارات سنگینی دیده اند و نگران فعالیت های تولیدی خود هستند. تردیدی نیست اگر اطلاع رسانی درست و دقیق و مستمری از سوی شرکت های معتبر عرضه کننده سموم، آفت کش ها و انواع کودها صورت گیرد، عرصه برای عرضه کنندگان سموم تقلبی که کدهای تایید شده ندارند تنگ خواهد شد، ولی متاسفانه خلاء اطلاع رسانی مستمر و مداوم در رسانه های مکتوب، فضا را برای فروشندگان اجناس بی کیفیت و حتی تقلبی فراهم کرده است.

انواع کودهای شیمیایی

آلی (ارگانیک) و زیستی (بیولوژیک) در کشاورزی

به هر نوع ماده معدنی، آلی یا بیولوژیک که دارای عناصر غذایی باشد و باعث بالا بردن حاصل خیزی خاک و همچنین با تیمار گیاهی باعث افزایش عملکرد کیفی و کمی محصول شود؛ کود اطلاق می شود. به طور کلی کودها را می توان به چند دسته شامل شیمیایی، آلی یا ارگانیک و بیولوژیک یا زیستی تقسیم کرد.

کودهای شیمیایی

که برخی از آنها جز عناصر پر مصرف گیاه یا "ماکرو المنت" و برخی نیز جز عناصر کم مصرف گیاه "میکرو المنت" می باشند.

عناصر پر مصرف (ماکرو) شامل: ازت، فسفر، پتاس، کلسیم و منیزیم
عناصر کم مصرف (میکرو) شامل: آهن، روی، منگنز، مس و بُر

به کودهایی که مجموع عناصر فوق را با هم و به نسبت متناسب دارا باشد اصطلاحاً کود کامل گفته می شود و گیاهان مختلف بر حسب نیاز و با توجه به نتایج آزمایش برگ و خاک به کودهای فوق نیازمند هستند.

کودهای ازت

ازت به صورت های نیترات، یون آمونیم و اوره قابل جذب گیاه است. نیترات آمونیم ۳۳ درصد ازت دارد و اوره رایج ترین کود ازت در ایران است. اوره از ترکیبات آلی به شمار رفته و به همین فرم قابل جذب گیاه می باشد. از محلول اوره در محلول پاشی برگ گیاهان نیز استفاده می شود.

کودهای فسفر

غالباً درصد فسفر کودهای شیمیایی را به صورت درصد اکسید فسفر ذکر می نمایند. اسید فسفریک که از تجزیه مواد آلی خاک حاصل می شود قابل جذب گیاه است، اما به صورت کود شیمیایی مصرف نمی شود. قسمت اعظم کود فسفره ای که به خاک داده می شود، بوسیله کلسیم در خاک های قلیائی و بوسیله آهن و آلومینیم در خاک های اسیدی تثبیت می گردد. معمولاً تا کود فسفره ای که به خاک داده می شود در سال اول به صورت قابل جذب گیاه باقی می ماند و بخش کمی نیز طی سال های آینده قابل جذب گیاه می گردد. میزانهای فوق الذکر با روش کوددهی، بافت و ترکیب خاک، سوابق مصرف کود فسفره در خاک و مقدار کود فسفری که مصرف می شود بستگی دارد.

چون میزان محلول بودن و حرکت کود فسفره در خاک بسیار محدود است می بایستی کودهای فسفره را قبل از کاشت به خاک داد و آنها را مستقیماً در ناحیه توسعه ریشه قرار داد.

کودهای پتاسیم

کمبود پتاسیم بیشتر در خاک های اسیدی و خاک های شنی دیده می شود، اما کمبود آن در سایر خاک ها تحت شرایط آبیاری و برداشت مقدار زیادی محصول (بخصوص یونجه) نیز مشاهده می گردد. اغلب کودهای پتاسیم در آب محلول هستند و نحوه اضافه آنها به خاک نقش زیادی در اثر بخشی کود ندارد.

کلرور پتاسیم فراوان ترین ترکیب پتاسیم در طبیعت است. کلرور پتاسیم دارای مقدار زیادی (۶۰ تا ۶۲ درصد) پتاسیم می باشد با این حال مصرف کلرور پتاسیم در مواردی که به مقدار زیادی پتاسیم نیاز است چندان مطلوب نیست، زیرا احتمال مسمومیت ناشی از فراوانی کلر پیش می آید با این که مقدار کمی کلر برای محصولاتی مانند توتون و پنبه لازم است، اما زیادی کلر در خاک موجب آبدار شدن غده سیب زمینی و نقصان کیفیت توتون می گردد.

نیترات پتاسیم دارای ۴۴% اکسید پتاسیم است، اما کودی گران قیمت می باشد. سولفات پتاسیم معمول ترین کود پتاسیم است که در زراعت مصرف می شود. پتاسیم از تجزیه اولیه بقایای

گیاهی نیز به خاک اضافه می شود، اما هوموس خاک به عنوان منبع قابل توجه پتاسیم به شمار نمی رود، زیرا پتاسیم بوسیله مواد آلی تثبیت نمی گردد. خاک هائی که مقدار زیادی رس از نوع ورمی کولایت و ایلایت دارند پتاسیم را تثبیت می کنند. پتاسیم واقع در محلول خاک در حال تعادل است و به عنوان ذخیره پتاسیم خاک محسوب می شود در صورتی که شدت تثبیت زیاد است می بایستی پتاسیم را به صورت نواری و قبل از کاشت در خاک قرار داد.

کودهای گوگرد

کمبود گوگرد در خاک هایی که به شدت در معرض شستشو قرار دارند مشاهده می شود. در این صورت می بایستی گوگرد را به صورت کود به خاک اضافه کرد. مقدار گوگرد کودها را به صورت درصد عنصر گوگرد (S) ذکر می کنند.

انتخاب نوع کود گوگرد دار به pH خاک بستگی دارد. در خاک های اسیدی می توان از سولفات کلسیم یا جیپس بعنوان منبع گوگرد استفاده نمود. این ترکیب دارای ۱۸ درصد گوگرد و ۲۲ درصد کلسیم است جیپس علاوه بر تامین گوگرد و کلسیم باعث افزایش pH خاک نیز می گردد.

از پودر گوگرد نیز می توان به عنوان کود گوگرد استفاده کرد. هر چه ذرات عنصر گوگرد ریزتر و توزیع آن در خاک یکنواخت تر باشد، سرعت اکسید شدن گوگرد بیشتر خواهد بود.

اکسیداسیون عنصر گوگرد موجب اسیدی شدن خاک گشته و به همین دلیل از آن در اصلاح خاک های قلیائی استفاده می شود. اکسید شدن گوگرد در حرارت و رطوبت مناسب حدود ۳ تا ۴ هفته طول می کشد. بعضی از کودهای گوگرد را مانند SO_2 و پلی سولفیدها در آب آبیاری حل و به خاک اضافه می کنند.

کودهای کلسیم و منیزیم

کلسیم و منیزیم کمتر به عنوان کود مصرف می شوند، زیرا کمبود آنها در بسیاری از خاک ها (به استثنای خاک های نواحی مرطوب) دیده نمی شود. خاک های نواحی مرطوب اسیدی بوده و برای اصلاح آنها از کلسیم و منیزیم استفاده می شود. در خاک های اسیدی مقدار زیادی کربنات کلسیم، کربنات مضاعف کلسیم و منیزیم و یا

سولفات کلسیم برای اصلاح خاکهای اسیدی مصرف می شود. در نتیجه کمبود احتمالی کلسیم و منیزیم نیز مرتفع می گردد.

در صورتی که تغییر pH خاک های اسیدی مورد نظر نباشد و صرفاً تامین کلسیم مورد نیاز گیاه هدف باشد می توان از کودهای فسفره حاوی کلسیم استفاده نمود. برای رفع کمبود منیزیم از سولفات منیزیم و یا سولفات مضاعف منیزیم و پتاسیم استفاده می شود.

کودهای مخلوط

عناصر ازت، فسفر و پتاسیم بیش از سایر عناصر به عنوان کود مصرف می گردند. گاهی کودهای تجارتي را به صورت مخلوطی از عناصر فوق تهیه می کنند. درصد عناصر این کودها معمولاً پایین است و قسمت اعظم حجم را مواد دیگری به غیر از عناصر فوق تشکیل می دهند. ترکیب این گونه کودها را با درصد ازت (N)، اکسید فسفر و اکسید پتاسیم و به همین ترکیب ذکر می کنند مثلاً کود ۱۰-۱۰-۲۰ دارای ۲۰ درصد ازت، ۱۰ درصد اکسید فسفر و ۱۰ درصد اکسید پتاسیم می باشد گاهی درصد گوگرد (S) را به صورت عدد چهارم ذکر می نمایند مانند ۵-۱۰-۱۰-۱۵ که ۵ درصد گوگرد دارد. کود مخلوط ممکن است فاقد یکی از سه عنصر اصلی باشد. مانند ۴۴-۰-۱۳ که فاقد فسفر است و در حقیقت همان نیترات پتاسیم است و یا فسفات دی آمونیم که می توان آن را به صورت ۴۶-۰-۱۸ بیان نمود.

کودهای عناصر کم مصرف

در خاک های نواحی خشک کمبود آهن، مس، منگنز و روی و در خاک های نواحی مرطوب کمبود مولیبدن، کبر و بر محتمل است. گاهی نیز مقداری زیادی کلر و بر در خاک ها و آب آبیاری نواحی خشک وجود داشته و می توانند باعث مسمومیت گیاه گردند.

نکته مهم در مصرف کودهای عناصر کم مصرف آن است که مرز بین میزان مورد نیاز و حد مسموم کننده گیاه بسیار باریک است. به عبارت دیگر مصرف زیاد این کودها باعث مسمومیت گیاه می گردد.

در اغلب موارد مقدار عناصر مس، آهن، منگنز و روی در خاک بیش از نیاز گیاه است، اما به فرم قابل جذب گیاه نیستند. از طرف دیگر چون این عناصر عمدتاً به صورت کاتیون به خاک اضافه می گردند، احتمال تثبیت آنها توسط خاک زیاد است. کاتیونها را بهتر است بر روی برگها محلول پاشی نمود.

در صورتی که این کاتیونها بصورت ترکیبات معدنی به خاک داده می شوند می بایستی به صورت نواری در خاک قرار داده شوند و یا همراه با کودهای دارای واکنش اسیدی به خاک اضافه گردند. در صنعت این کاتیونها را با مواد کلات کننده ترکیب و آنها را به صورت غیر قابل تثبیت در آورده اند. کلات ها به سهولت در خاک حرکت کرده و عنصر را در دسترس گیاه قرار می دهند. در صورت عدم دسترسی به کلات ها، از سولفات های کاتیونها به عنوان کود استفاده می شود.

از گروه آنیون ها، کمبود کلر بندرت مشاهده می شود. زیرا معمولاً مقدار کافی کلر همراه با آب باران (بخصوص در نواحی ساحلی)، کودهای شیمیائی عناصر اصلی (به صورت ناخالصی) و آب آبیاری به خاک اضافه می شود.

در صورت لزوم می توان از کلرورپتاسیم برای رفع کمبود کلر استفاده نمود. برای رفع کمبود بُر از بورات سدیم یا بوراکس استفاده می کنند. بوراکس در آب بسیار محلول بوده و در خاک به سهولت حرکت می کند و می بایستی مواظب شسته شدن آن از خاک بود. بوراکس را مستقیماً به خاک اضافی می نمایند.

برای اضافه کردن مولبیدن، از مولبیدات سدیم یا مولبیدات آمونیم استفاده می شود. مولبیدات را ممکن است با مواد دیگری مخلوط و به خاک اضافه کرد و یا آن را محلول پاشی نمود. در صورتی که عناصر کم مصرف به صورت نواری در خاک قرار داده می شوند مقدار مصرف آنها چند کیلوگرم (از هر یک) در هکتار خواهد بود.

زمانی که این کودها را بر سطح خاک پخش می نمایند و با خاک مخلوط می کنند، مقدار آنها را چند برابر می گیرند، در این روش سولفات کاتیونها را به میزان ۳۰ تا ۵۰ کیلوگرم در هکتار می پاشند. مقدار معمول مصرف بورات حدود ۵ کیلوگرم در هکتار است. مولبیدات به مقدار حدود ۱ تا ۲ کیلوگرم در هکتار پاشیده می شود. در صورتی که از روش محلول پاشی عناصر بر روی برگها استفاده شود، می بایستی غلظت محلول را مورد دقت قرار داد. پاشش سولفات عناصر کم مصرف با غلظت ۲ تا ۳ در هزار معمول است.

در بازار ایران مخلوطی از کودهای عناصر کم مصرف به نام های تجاری مختلفی وجود دارند. محلول تهیه شده از این کودها را می توان روی برگ پاشید و یا با سموم مختلف مخلوط کرد و همزمان با سمپاشی مصرف نمود.

کود آلی (ارگانیک)

به کود هایی گفته می شوند که منشا طبیعی دارند.

کودهای حیوانی

به مجموعه ای از مواد بستر پرورش دام و طیور مانند ادرار و مدفوع گاو، گوسفند، مرغ یا هر حیوان دیگری است که از محل نگهداری آنها به دست می آید اطلاق می شود. درصد مواد غذایی کود حیوانی و کیفیت فیزیکی آن به عواملی مثل نوع حیوان، کیفیت مواد بستری، میزان پوسیدگی کود، تغذیه دام، میزان سدیم و مقدار بذر علف های هرز، اسپور بیماری ها، لارو و تخم حشرات، شن و خاک دارد. درصد ازت کود گاوی بیشتر از کود گوسفندی و مرغی است. ولی درصد فسفر و پتاسیم کود مرغی از کودهای گاوی و گوسفندی بیشتر است.

درصد مواد غذایی کودها به تغذیه دام بستگی دارد. مثلاً چنانچه جیره غذایی دام از نظر یک عنصر ضعیف باشد، کود حاصله نیز به طریق اولی از نظر آن عنصر ضعیف خواهد بود و یا مثلاً هر چه درصد فیبر جیره غذائی بیشتر باشد درصد فیبر مدفوع نیز زیادتر خواهد بود. فراوانی ترکیبات آلی ازت دار ساده در کود حیوانی تازه بسیار مساله ساز است. تجزیه سریع این مواد سبب آزاد شدن آمونیاک و تجمع آن در مجاورت ریشه ها گشته و موجب مسمومیت گیاه می گردد. پوسیدگی اولیه کود این مشکل را مرتفع می سازد به همین جهت هیچ گاه

نباید کود حیوانی تازه را به محصول کاشته شده داد.

زیادی املاح در کود نیز می تواند از طریق ایجاد پتانسیل اسمزی و یا مسمومیت مستقیم گیاه مساله ساز باشد. بنابراین وجود مقدار متعادلی از عناصر غذایی و عدم زیاده عناصری مثل سدیم در کود دامی مطلوب می باشد. کیفیت مواد پستری نیز نقش مهمی در کیفیت و حالت فیزیکی کود حیوانی دارد. معمولاً اصطبل گوسفند فاقد بستر است.

بدین لحاظ سرعت تجزیه و پوسیدگی کود گوسفندی زیاد و دوام آن در خاک کمتر از سایر کودها می باشد. کود گوسفندی را کود گرم گویند. در مرغداری ها بیشتر از خاک اره و در گاو داری ها معمولاً از کاه به عنوان مواد بستری استفاده می کنند. سرعت تجزیه و پوسیدگی کاه بیش از خاک اره می باشد و بالعکس دوام خاک اره در خاک بیش از کاه است.

پوسیدگی کود سبب می شود که از میزان بذر علف های هرز و آلودگی به امراض و حشرات نیز کاسته شود. برای پوسیدگی اولیه کود حیوانی می توان آن را در شرایطی مشابه تهیه کمپوست قرارداد و یا کود حیوانی را مدتی قبل از کاشت در خاک مزرعه اختلاط داد. تجزیه کود در خاک و تبدیل آن به هوموس نیز مستلزم کفایت تهویه، حرارت و رطوبت در خاک می باشد این عوامل از طریق انجام عملیات مناسب زراعی تامین می شوند.

کود حیوانی را در زراعت گیاهان پر ارزشی مانند سبزیجات، سیب زمینی، ذرت، پنبه و چغندر قند، به مقدار تقریبی ۲۰ تا ۵۰ تن در هکتار به خاک می دهند. کود حیوانی را معمولاً در زمان شروع عملیات تهیه بستر تا حداقل یک ماه قبل از کاشت بر سطح خاک می باشند و با وسایلی مانند گاو آهن، دیسک یا کولتیواتور با خاک سطحی و تا عمق حدود ۱۵ سانتیمتری مخلوط می نمایند.

کودهای گیاهی

کود سبز

یکی دیگر از راههای افزایش ماده آلی خاک استفاده از کود سبز در تناوب زراعی می باشد. منظور از کود سبز شخم زدن گیاه در خاک پس از رشد کافی و بدون برداشت محصول است. اثر کود سبز بر خصوصیات فیزیکی خاک همانند کود حیوانی می باشد.

ولی کود سبز عملاً مواد غذایی به خاک اضافه نمی کند، بلکه آن چه را که طی رشد خود از خاک جذب کرده و در خود ذخیره نموده است به خاک برمی گرداند اما در صورتی که از گیاهان تیره بقولات به عنوان کود سبز استفاده شود تمام ازت تثبیت شده را به خاک بر می گرداند. از طرف دیگر کود سبز با جذب و ذخیره مواد غذایی در خود از شسته شدن آنها جلوگیری می نماید. گیاه مورد استفاده به عنوان کود سبز می بایستی اثرات فیتوتوکسینی بر رشد محصول بعدی نداشته باشد، فصل رشد کوتاهی داشته، تراکم بوته بالا را تحمل کند و رشد سبزینه ای زیادی داشته باشد تا علاوه بر این که مقدار زیادی ماده آلی به خاک اضافه می کند، پوشش کامل خاک را تامین نماید. پوشش کامل خاک برای جلوگیری از فرسایش خاک و بازداری رشد علفهای هرز ضرورت دارد.

کود سبز در سیکل تناوبی فقط می تواند جایگزین آیش فصلی گردد. چنانچه طول آیش فصلی موجود برای تولید یک محصول کفایت می نماید، استفاده از کود سبز طی آن آیش فصلی مجاز نیست. نوع آیش فصلی (زمستانه یا تابستانه) که در شرایط کشت آبی توسط کود سبز جایگزین می شود

به شرایط اقلیمی بستگی دارد. در نواحی اقلیمی که با زمستان سرد مشخص می شوند، گیاهان وجینی (مانند چغندر قند، پنبه، ذرت و سیب زمینی) در بهار کاشته می شوند و آیش زمستانه می تواند توسط کود سبز اشغال گردد.

کود سبز را حداقل دو هفته قبل از کاشت محصول اصلی به خاک برمی گردانند. هرچه درصد مواد خشبی کود سبز بیشتر و ازت آن کمتر باشد، می بایستی با فاصله زمانی طولانی تری از کاشت محصول اصلی به خاک برگردانده شود. در صورتی که از گیاهانی مثل یونجه یا شبدر بعنوان کود سبز استفاده می شود می بایستی ابتدا آنها را با ماشین آلاتی مانند کولتیواتور پنجه غازی از پائین طوقه قطع نمود تا خشک گردند و یا آنها را با علف کش راند آپ یا توفوردی خشک کرد و ۳ تا ۴ هفته بعد از طوقه کن کردن یا تیمار با علف کش در وضعیت گاورو بودن خاک شخم شوند. در غیر این صورت رشد مجدد این گیاهان به وقوع پیوسته و به صورت علف هرز در خواهند آمد.

کمپوست

کمپوست عبارت از بقایای گیاهی و حیوانی، زباله های شهری و یا لجن فاضلاب است که تحت شرایط پوسیدگی قرار گرفته باشند، به طوری که مواد سمی آنها از بین رفته، مواد پودر شده و فرم اولیه خود را از دست داده باشند. برای تهیه کمپوست می توان از بقایای چوب بری ها، زباله شهری، بقایای کشتارگاه ها و کارخانه های کنسرو ماهی، لجن فاضلاب و اجساد گیاهان پست غیرآوندی استفاده نمود.

به طور کلی، کمپوست ها از نظر مواد غذائی ضعیف هستند (به استثناء بقایای کشتارگاه ها و کارخانه های کنسرو ماهی که از نظر ازت غنی می باشند) و معمولا برای بهبود ساختمان خاک مورد استفاده قرار می گیرند. اثر فیزیکی کمپوست به مقدار ماده آلی آن و اثر شیمیائی کمپوست به ترکیب شیمیائی آن بستگی دارد.

گیالوش

گیالوش (پیت) یا تورب عبارت از بقایای گیاهان آبزی، باتلاق ها و مرداب هاست که زیر آب به حالت نیمه پوسیده و تجزیه شده بجا مانده است و خرد شده آن را پس از استخراج در ترکیبات حاکی بکار می برند. ترکیبات گیالوش های مختلف بر حسب نوع گیاهی که از آن بوجود آمده اند مقدار پوسیده بودن، مقدار مواد معدنی و درجه اسیدی بودن، متفاوت است. از میان انواع گیالوش در ایران خزله لوش (پیت خزله peat moss) از همه معروف تر است که دارای رنگ قهوه ای می باشد و ظرفیت نگهداری آبی حدود ده برابر وزن خشکش را دارد. این ماده، اسیدی و با pH برابر ۳٫۸ تا ۴٫۵ بوده، مقدار کمی ازت دارد و فسفر و پتاس آن ناچیز است. بنابراین بیشتر برای نگهداری آب و خاک افزوده می شود.

خاکبرگ

خاکبرگ که از پوسیده شدن موادی مانند دمبرگ درختان، چمن های قیچی شده و غیره حاصل می شود ارزش غذایی چندانی ندارد و تنها به منظور سبک و قابل نفوذ

کردن خاک مورد استفاده قرار می گیرد. برای تهیه خاک برگ در فصل پائیز برگ های خشک درختانی که رگبرگ های ضخیم و خشن ندارند (مانند درختان میوه، افرا و نارون و ...) را در محلی در روی سطح زمین یا در یک گودال به صورت یک لایه جمع آوری کرده پس از آنکه با آب پاشی رطوبت لازم را تامین کردند برای تسریع در پوسیده شدن آنها مقداری کود ازته مانند اوره بدان اضافه می کنند.

ورمی کولایت

این ماده معدنی از نوع میکاست که وقتی گرما ببیند حجمش زیاد می شود مواد شیمیایی آن سیلیکاتهای منیزیم، آلومینیوم و آهن است که آب خود را از دست داده اند از نظر واکنش اسیدی خنثی است و قادر است به میزان زیادی آب جذب کند. از آنجا که ورمی کولایت ظرفیت تبادل کاتیونی نسبتاً بالایی دارد می تواند مواد غذایی را به صورت ذخیره نگه داشته و بعد آزاد سازد. نکته مهم در مورد ورمی کولایت آنست که وقتی مرطوب است و حجمش زیاد می شود نباید تحت فشار قرار گیرد، چون ساختار متخلخل خود را از دست می دهد.

پرلایت

این ماده به رنگ سفید خاکستری است منشأ آتشفشانی دارد و از گدازه های آتشفشانی سرد استخراج می شود. پرلایتی که در باغبانی مصرف می شود دارای ذاتی به قطر ۱/۵ تا ۳ میلی متر است. پرلایت بین ۳ تا ۴ برابر وزنش آب جذب می کند و واکنشی بین ۶ تا ۸ دارد. خاصیت تبادل کاتیونی نداشته، فاقد مواد غذایی معدنی است. افزودن آن به خاک بیشتر به منظور افزایش میزان هوای مخلوط های خاکی صورت می گیرد.

خزه اسفاگونوم

خزه اسفاگونوم بقایای خشک شده گونه های مرداب های اسیدی جنس اسفاگونوم می باشد که ظرفیت جذب آب زیادی دارد. یعنی ۱۰ تا ۲۰ برابر وزنش آب جذب می کند. این خزه شامل کمی مواد معدنی و دارای واکنشی در حدود ۳،۵ می باشد. از ویژگی های این ماده این است که استریل بوده و حاوی چند ماده اختصاصی قارچ کش است که از مرگ گیاهچه جلوگیری می کند.

کودهای بیولوژیک یا زیستی

که نسل جدیدی از کود های موجود می باشند در حقیقت میکروارگانیسم های مفیدی هستند که در تغذیه گیاهان نقش همزیستی داشته و به تثبیت و جذب بهتر عناصر کمک می کنند.

کودهای زیستی (کود بیولوژیک) به مواد حاصلخیزکننده ای گفته می شود که دارای تعداد کافی از یک یا چند گونه از میکروارگانیسم های سودمند خاکزی هستند. کودهای زیستی، ریزاندامگان هایی (میکرو ارگانیسم هایی) هستند که قادرند عناصر غذایی خاک را در یک فرآیند زیستی تبدیل به مواد مغذی همچون ویتامین ها و دیگر مواد معدنی کرده و به ریشه خاک برسانند. مصرف کودهای زیستی کم هزینه تر هستند و در اکوسیستم آلودگی به وجود نمی آورد.

تهیه و تنظیم: حجت اله انصاری (جابری)

شرکت خدمات حمایتی کشاورزی

ظرفیتی بی نظیر در حمایت از بخش کشاورزی

۱. تاریخچه شرکت خدمات حمایتی کشاورزی
 نخستین بار در دهه اول ۱۳۰۰، موسسه ای با تاسیسات اندک واقع در حصارک کرج به منظور واردات سموم توسط دولت وقت راه اندازی شد. در سال ۱۳۰۹ «کارخانه سم سازی کرج» احداث شد و به بهره برداری رسید و تولید سموم «موسسه حصارک کرج» نیز به این کارخانه منتقل شد. در سال ۱۳۲۱ «بنگاه شیمیایی» وابسته به وزارت کشاورزی وقت به منظور تولید و واردات سموم کلره و فسفره تاسیس شد و با همکاری «کارخانه سم سازی کرج» (تاسیس ۱۳۰۹) به تولید چند نوع کود شیمیایی پرداخت. با هدف تهیه، فرمولاسیون، بسته بندی و فروش سموم دفع آفات نباتی، مجوز تاسیس «شرکت سهامی شیمیایی و کشاورزی» در سال ۱۳۳۴ از سوی وزارت کشاورزی وقت صادر شد. در سال ۱۳۵۲ «شرکت سهامی پخش کود شیمیایی» (تاسیس ۱۳۴۶) توسط دولت وقت به وزارت کشاورزی ملحق و در سال ۱۳۵۴ با «بنگاه شیمیایی» در آن ادغام می شود. در سال ۱۳۵۹ «شرکت سهامی شیمیایی کشاورزی» با «شرکت سهامی پخش کود شیمیایی» ادغام می شود و «شرکت سهامی پخش کود شیمیایی و تولید سم» ایجاد می شود.

در سال ۱۳۶۷ به منظور بهبود کیفیت و افزایش تولید محصولات کشاورزی از طریق تولید، تهیه و توزیع بذر و نهال اصلاح شده و مرغوب در داخل کشور، «شرکت تولید، تهیه و توزیع بذر و نهال» وابسته به وزارت کشاورزی تشکیل می گردد که در سال ۱۳۶۹ «شرکت تولید سموم علف کش ساوه» نیز به آن می پیوندد. سرانجام در بهمن ماه سال ۱۳۷۱ «شرکت سهامی پخش کود شیمیایی و تولید سم» با «شرکت تولید، تهیه و توزیع بذر و نهال» ادغام و «شرکت خدمات حمایتی کشاورزی» تشکیل می گردد. در سال ۱۳۸۳، نیز «بنگاه توسعه ماشینهای کشاورزی» منحل و وظایف اجرایی آن به «شرکت خدمات حمایتی کشاورزی» منتقل گردید.

امروز، شرکت خدمات حمایتی کشاورزی با تکیه بر نزدیک به یک قرن تجربه اجرایی در زمینه تامین، تدارک و توزیع نهاده های کشاورزی، معتبرترین و شناخته شده ترین برند ایرانی در این حوزه در سطح بین الملل و به پشتوانه شبکه توزیع مویرگی با ۳۵۰۰ کارگزار توزیع نهاده های کشاورزی در سراسر کشور و تامین بموقع و با کیفیت انواع نهاده های مورد نیاز کشاورزی ایران، مورد اعتماد کشاورزان ایرانی و ابزار مطمئن تامین امنیت غذایی برای وزارت جهاد کشاورزی است.

۲. وظایف شرکت خدمات حمایتی کشاورزی

وظایف شرکت خدمات حمایتی کشاورزی براساس اساسنامه آن عبارتست از: تولید، تهیه، تدارک، توزیع، حمل و نقل و خرید و فروش انواع بذور و نهال، سموم دفع آفات نباتی و بیماری های گیاهی، انواع کودهای کشاورزی و تامین و تدارک انواع ماشینهای کشاورزی و ادوات مورد نیاز کشاورزان

گستره فعالیت های شرکت خدمات حمایتی کشاورزی سراسر کشور عزیزمان را شامل میشود. دفتر مرکزی شرکت در تهران مستقر است و مجتمع شیمیایی آبیک و مرکز مطالعات کاربردی کرج نیز زیر نظر ستاد شرکت فعالیت می نمایند. همچنین شرکت دارای (۳۲) شعبه در استان ها و (۳) نمایندگی در بنادر امام خمینی، بندر عباس و چابهار می باشد که بندر امام به صورت مستقل و بندرعباس و چابهار زیر نظر مدیریت شعب استان مربوطه اداره می شوند.

۳. برنامه ابلاغی سال ۱۴۰۲ و عملکرد آن

مجموع برنامه ابلاغی انواع کودهای یارانه ای در سال بالغ بر ۲/۹۰۰/۰۰۰ تن می باشد که شامل ۲/۱۰۰/۰۰۰ تن کودهای ازته، ۵۵۰/۰۰۰ تن کودهای فسفاته و ۲۵۰/۰۰۰ تن

کودهای پتاسه می باشد که تاکنون بیش از ۹۰ درصد آن تدارک و حدود مقدار ۲/۵۰۰/۰۰۰ تن آن معادل ۸۶ درصد تامین شده است که از مقدار تامین شده در حدود ۲/۴۰۰/۰۰۰ تن به استان ها تحویل شده است. علاوه بر این در حال حاضر شرکت دارای ذخیره مناسب انواع کودهای پایه برای استقبال از مقطع کشت بهاره می باشد.

۴. عملکرد شرکت در سال ۱۴۰۱

در سال ۱۴۰۱، علی رغم چالش های گوناگون از جمله عدم تامین بموقع ارز، تحریم های ظالمانه و عدم دریافت یارانه عملکرد شرکت قابل قبول بوده است. بطوری که در جدول ذیل در مجموع انواع نهاده های کشاورزی شامل انواع کودهای یارانه ای، انواع بذور اصلاح شده و انواع سموم دفع آفات، از ۳/۲۱۵/۱۰۰ تن برنامه ابلاغی مقدار ۳/۱۴۶/۸۸۳ تن معادل ۹۸/۳ درصد برنامه ابلاغی، تامین و تدارک گردید. نکته قابل توجه این است که از مقدار کل کودهای کشاورزی تامین شده در سال ۱۴۰۱، مقدار ۲/۳۱۸/۳۲۸ تن کود اوره، (معادل ۹۷٪ برنامه ابلاغی) علی رغم مشکلات مختلفی که در مسیر کار بود، تامین گردید و بعنوان یک رکورد به ثبت رسید.

تامین و تدارک		برنامه ابلاغی		عنوان	
درصد	مقدار	واحد شمارش	مقدار		
۹۸/۳	۳/۱۴۶/۸۸۳	تن	۳,۲۰۰,۰۰۰	کود شیمیائی	۱
۹۹/۴	۱۱/۶۳۸	تن	۱۱,۷۰۰	بذور	۲
۹۹	۳/۳۶۹	تن	۳,۴۰۰	سموم دفع آفات نباتی	۳
۹۸/۳	۳/۱۶۱/۸۹۰	تن	۳,۲۵۰,۱۰۰	جمع کل	

۵. مهمترین ویژگیهای برنامه تامین و تدارک نهاده های کشاورزی در شرکت خدمات حمایتی کشاورزی در سال ۱۴۰۱

۱. توجه ویژه به تولید داخلی در تامین و تدارک نهاده های کشاورزی: یکی از ویژگی های مهم این برنامه، استفاده حداکثری از ظرفیت های داخلی تولید کود در کشور است که خوشبختانه این شرکت توانست، از مجموع نزدیک به ۳۲۰/۰۰۰ تن انواع کود تامین شده در سال ۱۴۰۱، معادل ۸۹ درصد را از تولیدکنندگان داخلی کودهای کشاورزی تامین نموده و پس از اطمینان از عدم وجود ظرفیت تامین داخلی، مابقی را معادل ۱۱ درصد از کل مقدار کود تامین شده را با استفاده از منابع خارجی بموقع وارد کشور کند.

۲. تنوع در سبد کودی شرکت خدمات حمایتی کشاورزی: شرکت خدمات حمایتی کشاورزی در راستای سیاست متنوع سازی سبد کودی خود و همچنین حمایت از تولیدکنندگان کودهای غیر یارانه ای با همکاری وزارت متبوع و موسسه تحقیقات خاک و آب کشور تولیدات غیر یارانه ای شرکت های داخلی را از طریق شبکه بزرگ کارگزاران شرکت خدمات حمایتی کشاورزی در اختیار کشاورزان عزیز قرار می دهد.

۳. تامین نهاده های کشاورزی مطابق استانداردهای ابلاغی: شرکت خدمات حمایتی

کشاورزی با اتکاء به نیروی انسانی متخصص ، سخت افزار و نرم افزار طراحی شده و همچنین سامانه های نظارتی کنترل کیفی و با بکارگیری مرکز کنترل کیفی نهاده های کشاورزی در کرج و تعداد ۲۵ آزمایشگاه استانی بر فرآیند تامین ، تدارک و توزیع نهاده های کشاورزی همواره

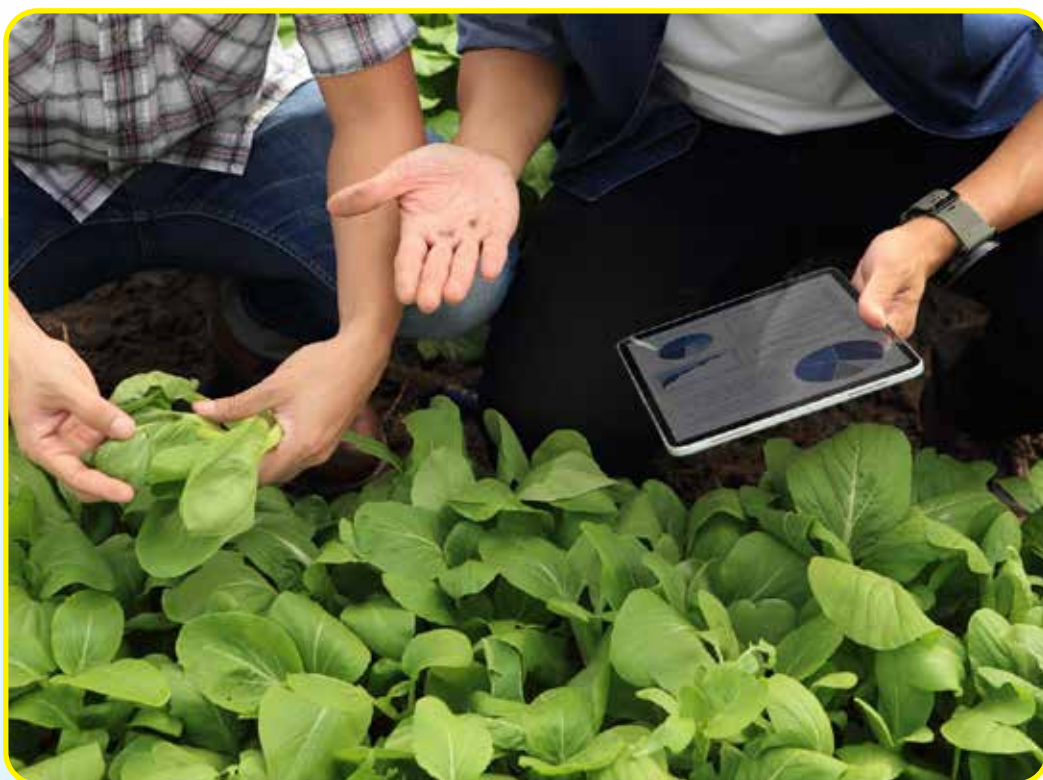

سعی در تامین و تدارک نهاده های کشاورزی با کیفیت و مطابق با استاندارد دارد.

۴. برداشت ۹۷ درصد سهمیه مصوب (۲۴۰۰۰۰ تن) کود اوره تخصیصی به شرکت خدمات حمایتی کشاورزی به میزان ۲۳۱۸۳۲۸ تن و همچنین حمل بهینه دریایی و زمینی کود اوره از شرکت پتروشیمی پردیس عسلویه علیرغم همه چالش های موجود از جمله حمل ۵۰ درصد از سهمیه بخش کشاورزی از پتروشیمی عسلویه ، محدودیت های مالی و اعتباری، مشکلات شدید حاکم بر صنعت حمل و نقل، مشکلات ناشی از قطعی گاز خوراک شرکت های پتروشیمی و عدم همکاری شرکت های پتروشیمی.

۵. افزایش قابل توجه تقاضا برای مصرف کودهای پایه اعم از ازته، فسفات و پتاسه بعلت عدم تغییر معنادار قیمت فروش آن ها به کشاورزان در سال ۱۴۰۱

۶. برنامه ریزی حمل و نقل: از مقدار $3/200/000$ تن کود تدارک شده در سال ۱۴۰۱ در حدود مقدار $2/402/128$ تن معادل ۷۸ درصد مستقیماً از مبادی (بنادر و شرکت های پتروشیمی) برای کارگزاران فروش، حمل و ارسال شده است و علاوه بر آن مقدار $99/101$ تن نیز مستقیماً از انبارهای سازمانی به فروش مستقیم رسیده و حمل مجددی صورت نگرفته و شرکت خدمات حمایتی کشاورزی در سال ۱۴۰۱ مجموعاً "نزدیک به ۷۸ درصد از کودهای تدارک شده را بدون هزینه حمل مجدد بطور مستقیم حمل و از طریق مراکز توزیع (کارگزاران) یا انبارهای سازمانی به دست مصرف کننده نهایی رسانیده است.

۷. محدودیت های ارزی: در سال ۱۴۰۱ تامین ارز یکی از بزرگترین چالش های موجود در فرایند تامین و تدارک نهاده های کشاورزی بوده است.

۸. شرکت خدمات حمایتی کشاورزی، علی رغم مشکلات متعدد در مسیر تامین نهاده های کشاورزی و اثر تحریم های ظالمانه بر این امر، همواره تلاش نموده است تا براساس استانداردهای رایج در فضای بازرگانی بین المللی به تعهدات خود در پرداخت های بین المللی عمل نموده و تاییدات مراجع ذیصلاح در این زمینه، موید این امر است.

۹. رکورد تخلیه محمولات فله شیمیائی از کشتی در بندر امام خمینی (ره) با تخلیه ۱۵/۷۰۰ تن و در بندر عباس با تخلیه ۱۳/۱۳۱ تن در یک روز در اختیار شرکت خدمات حمایتی کشاورزی است که این امر بیانگر برنامه ریزی و نظم و انضباط عملیاتی می باشد.

۱۰. با اشاره به رکوردهای موفق شرکت خدمات حمایتی کشاورزی در زمینه تخلیه محمولات وارده در بنادر جنوبی میتوان گفت که برای مثال در سال ۱۴۰۱ نیز این شرکت با توجه به اینکه کلیه محمولات در مهلت مقرر تخلیه شده اند، حتی یک ریال نیز بعنوان جریمه تاخیر در تخلیه کشتی، پرداخت نگردیده است. بلکه بابت تخلیه کشتی های حامل کودهای کشاورزی در مهلت مقرر از شرکت های کشتیرانی مبالغ خوبی بعنوان پاداش دیسپچ اخذ نموده است.

۱۱. اجرای طرح سوپ کود اوره، به مقدار ۱۱۵/۵۰۰ تن

۱۲. تعداد ۷۴ سامانه بوجاری انواع بذور شرکت خدمات حمایتی کشاورزی با ظرفیت ۶۹،۱۵۰ هزار تن ماهانه، ظرفیت بزرگی برای پشتیبانی از طرح های مختلف کشاورزی در کشور است.

۱۳. استفاده از ظرفیت های دانش فنی شرکت های دانش بنیان نظیر آلکان، بیوران، بیوزر، سبوسیب و... در زمینه تولید کودهای جدید دانش بنیان.

۶. طرح خودکفایی کودهای کشاورزی:

در تاریخ ۱۳۹۹/۲/۲۰ توسط وزیر محترم وقت جهاد کشاورزی طی ابلاغ شماره ۰۲۰/۳۲۶۲ موضوع خودکفایی در کودهای کشاورزی بعنوان یک طرح و تعیین مجری آن ابلاغ گردید. پس از ابلاغ مذکور، درگام نخست نسبت به تشکیل کارگروه خودکفایی کودهای کشاورزی با ترکیب ذیل اقدام شد: موسسه تحقیقات خاک و آب، معاونت زراعت، معاونت باغبانی، انجمن صنفی تولیدکنندگان کودهای کشاورزی، اتحادیه تولیدکنندگان کودهای کشاورزی، انجمن صنفی صنایع پتروشیمی، انجمن صنفی تولیدکنندگان کودهای آلی و زیستی و دو نفر از صاحب نظران و فعالین درحوزه کودهای کشاورزی براساس اطلاعات جمع آوری شده از میزان تولید، نیاز، مصرف، واردات و صادرات کشور در انواع کودهای کشاورزی و با عنایت به ظرفیت ها و محدودیتهای هر یک از گروه های کودی، نسبت به «طراحی برنامه خودکفایی در کودهای کشاورزی» با تاکید و توجه ویژه به تولید داخلی کودهای فسفاته و پتاسه در یک بازه زمانی حداکثر پنج ساله اقدام شد و برنامه پیشنهادی با حضور وزیر محترم وقت جهاد کشاورزی پس از دو جلسه نهایتاً در تاریخ ۳۱ خرداد ماه ۱۳۹۹ به تایید و تصویب رسید. مهمترین اولویت های برنامه مصوب خودکفایی کودهای

کشاورزی عبارتند از:

- ۱- افزایش تولید انواع کودهای فسفاته بویژه کود سوپر فسفات ساده
- ۲- افزایش تولید انواع کودهای پتاسه
- ۳- افزایش تولید کود سولفات آمونیوم
- ۴- تولید کود اوره با پوشش گوگردی
- ۵- تولید کود های ترکیبی همچون نیترات آمونیوم سولفات
- ۶- ترویج و افزایش مصرف کودهای آلی و زیستی
- ۷- تامین مواد اولیه (خاک فسفات) برای تولید کودهای فسفاته در داخل کشور
- ۸- تامین مواد اولیه (خاک پتاس) برای تولید کودهای پتاسه در داخل کشور
- ۹- ورود کودهای گوگردی به چرخه مصرف بخش کشاورزی
- ۱۰- فعال سازی معادن فسفات و پتاس کشور و افزایش ظرفیت آنها
- ۱۱- متنوع سازی سبد کودی شرکت خدمات حمایتی کشاورزی

بدین ترتیب برای دستیابی به اولویت های فوق و با بررسی همه ظرفیت های اقتصادی موجود کشور در بخش معدن و صنعت تولید کودهای کشاورزی و صنایع مشابه نظیر صنعت پتروشیمی و هم چنین با یاری طلبیدن از بزرگان این صنایع، ۳۰ پروژه خودکفایی تعریف، برنامه ریزی و تدوین گردید. از مجموع

این پروژه ها به ظرفیت تولیدی ۳/۲۰۰/۰۰۰ تن انواع کودهای کشاورزی، تاکنون تعداد ۲۰ پروژه به ظرفیت ۱/۲۷۰/۰۰۰ تن به بهره برداری رسیده و تعداد ۱۰ پروژه بزرگ باقی مانده که عمدتاً به توسعه کودهای فسفاته و پتاسه اختصاص دارد تا سال ۱۴۰۵ به بهره برداری می رسند. چشم انداز نهایی اجرا و راه اندازی پروژه های باقی مانده در طرح خودکفایی کودهای کشاورزی، این امکان را برای کشور و کشاورزی ایران فراهم می نماید که نه تنها از لحاظ تامین مصرف داخلی کودهای کشاورزی به خودکفایی برسد، بلکه به یک تامین کننده قابل اتکا در بازارهای بین المللی تامین کودهای کشاورزی تبدیل گردد.

رهیافتی مختصر به سابقه فعالیت و نقش تاریخی و موثر شرکت خدمات حمایتی کشاورزی

درباره شرکت خدمات حمایتی که غالباً کمتر معرفی شده است باید گفت؛ این شرکت ۹۳ سال سابقه فعالیت دارد و در سال ۱۳۰۹ به عنوان کارخانه سم سازی در کشور احداث شده. طی این ۹۳ سال، ۵ شرکت شامل شرکت پخش کود، پخش سم، تهیه و توزیع علوفه، تهیه و توزیع ماشین آلات کشاورزی و خود شرکت حمایتی به مجموعه افزوده شده که در حال حاضر در قالب یک هولدینگ کشاورزی فعالیت می کند.

همچنین باید یادآور شد: شرح وظایف این شرکت دامنه وسیعی از فعالیت‌ها را شامل می‌شود که آشکار می‌سازد ظرفیت قابل‌انکایی در شرکت نهفته است. لازم است به اختصار گفته شود که شرکت چگونه و در چه عرصه‌هایی می‌تواند در خدمت بخش کشاورزی قرار گیرد. یکی از وظایف مهم و ارزشمند شرکت، واردات نهاده‌های مورد نیاز بخش کشاورزی است که سوابق بسیار مثبتی در این زمینه برای شرکت ثبت شده است.

ذکر این نکته قابل توجه است که شرکت خدمات حمایتی از همراهی و همکاری ۳۵۰۰ عضو در شبکه کارگزار برخوردار است که برای طرف‌های خارجی در ملاقات با مدیران که گفته می‌شود شرکت خدمات حمایتی دارای چنین شبکه گسترده و سراسری است موجب تحسین و تعجب می‌شود. بر اساس اطلاعات موجود این شرکت در ۳۲ استان نمایندگی دارد و در بنادری مانند عسلویه، بندر امام، بندر عباس، بندر چابهار و بندر امیرآباد امکاناتی برای ترخیص دارد.

مهم ترین ویژگی های شرکت در اجرای برنامه تامین و تدارک نهاده ها
همچنین بر اساس اطلاعات موجود، شرکت خدمات حمایتی کشاورزی تنها شرکتی است که تمام تعهدات ارزی خود را در این شرایط که بسیاری از شرکت ها بدهکار هستند انجام داده و طبق نامه بانک مرکزی، حتی یک سنت هم بدهکاری ارزی ندارد.

رکورد دار تخلیه در کشتی محمولات شیمیایی در کشور

به گزارش خبرنگار ما، این شرکت رکورد دار تخلیه کشتی در محموله های شیمیایی در کشور است، به گونه ای که در یک روز با امکانات خودش بیش از ۱۵/۷۰۰ تن کالا را تخلیه و بارگیری می کند.

کارشناسان ترخیص کالا و دست اندرکاران گمرکی به خوبی می دانند این موضوع چقدر اهمیت دارد، آن هم در شرایطی که به دلیل عدم توانایی در تخلیه و البته مسائل دیگر ترخیص، غالباً بخش های دولتی و خصوصی در بنادر متحمل پرداخت دموراژ تخلیه کشتی می شوند.

گفتنی است؛ شرکت خدمات حمایتی کشاورزی، ۱۰۰ درصد برنامه خود را با استفاده از ۸۹ درصد از ظرفیت تولید داخل اجرا کرده است که در جلسات رسمی ضمن تایید این موفقیت توسط اعضای مجمع عمومی سالیانه از عملکرد شرکت به عنوان یک الگو یاد کرده اند.

براساس اطلاعات کسب شده، با راه اندازی ۱۰ پروژه بزرگ تولیدکودهای فسفاته

و پتاسه، کشور در سال ۱۴۰۵ به میزان تولید بیش از ۳ میلیون تن کودهای شیمیایی که عمدتاً کودهای فسفاته و پتاسه می باشند دست می یابد که با توجه به کل نیاز کشور و با توجه به قراردادهایی که شرکت به عنوان مجری طرح خودکفایی کودهای کشاورزی منعقد نموده است، ضمن تامین نیاز داخل به این نوع کودهای کشاورزی، کشورمان به یکی از صادرکنندگان کودهای پایه در منطقه غرب آسیا تبدیل می شود.

براساس این گزارش؛ کافی است از یکی دو کارخانه تولید کننده، مانند کارخانه خور و بیابانک بازدید شود، کارخانه ای که در یک بیابان خشک و نمکزار تاسیس شد، اینک ۸۰۰ نفر در آن مشغول به کار هستند و در سال جاری به تولید ۱۰۰ هزار تن کود پتاس رسیده است.

نگرانی بخش خصوصی در مورد واردات سموم توسط شرکت خدمات حمایتی

جایگاهی ندارد زیرا تامین و تدارک سموم توسط بخش خصوصی انجام می شود و شرکت خدمات حمایتی کشاورزی صرفاً در مواردی که بخش خصوصی به هر علتی از تامین انواعی از سموم اقدام ننماید، با ابلاغ وزارت متبوع نسبت به تامین آن اقدام می نماید.

طبق گزارش خبرنگار ما و بر اساس اطلاعات موجود قیمت سموم عرضه شده از سوی شرکت خدمات حمایتی کشاورزی بسیار منطقی و مناسب می باشد. طبیعتاً این فعالیت بازرگانی که در جهت منافع کشاورزان و کاهش قیمت تمام شده محصولات آنها بود می تواند نگرانی هایی برای آن دسته از شرکت ها که انصاف را رعایت نمی کردند به وجود آورد!

حال با اطلاع از تصمیم وزارت جهاد کشاورزی مبنی بر تامین و تدارک آن بخش از سمومی که توسط بخش خصوصی تامین نشده است، عده ای را به هراس انداخته است و این اقدام شرکت خدمات حمایتی را در مقابل منافع سرشار خود می دانند بر اساس این گزارش؛ در کنار تمامی فعالیت های روزمره و برنامه ریزی شده، یکی از فعالیت های شرکت خدمات حمایتی رصد بازار و ارزیابی های بسیار در این زمینه است. در عین حال، موضوع نظارت بر کالاهای موجود در انبار از نظر کیفی و کمی توسط کارشناسان مسلط در درون وزارتخانه و خارج از شرکت، یکی دیگر از خودنظارتی های شرکت می باشد.

جوان گرایی در مدیریت؛ راهبرد جدید سازمان مدیریت میادین میوه و تره بار

ماشین آلات و فناوری های لازم و البته فقدان استراتژی های مناسب تولید محصولات کشاورزی، ایران را به یک کشور وارد کننده در نهاده های دامی مبدل کرده است. حداقل ۷۰ درصد از هزینه های تمام شده محصولات پروتئینی همچون مرغ، تخم مرغ، شیر، گوشت قرمز و... به خوراک دام مربوط است که به صورت میانگین ۹۰ درصد این نهاده ها از کشورهای دیگر وارد می شود. لذا هرگونه اختلال در تامین و توزیع این نهاده ها، تولید این محصولات را با چالش های جدی مواجه خواهد کرد.»

بختیاری در خصوص اهداف و ضرورت پژوهش خود در سال ۱۳۹۹ گفته است: «مشکلات بازار نهاده های دامی و خوراک دام و طیور صرفا محدود به موضوع تخصیص و تامین ارز نیست؛ نهاده هایی که حتی تامین ارز شده اند، باید از طریق سامانه بازارگاه نهاده های دام و طیور توزیع شوند. بازارگاه نهاده های کشاورزی، بازار الکترونیک نهاده های کشاورزی است که به منظور شفافیت فعالیت اجزای زنجیره و کنترل قیمت در سقف مصوب ایجاد شده است و خرید و فروش نهاده های کشاورزی در آن صورت می گیرد.»

این سامانه دارای مشکلات متعددی مانند مشکلات نرم افزاری و فقدان دانش کافی برای بهره برداری از آن، فقدان شفافیت در برخی از فرایندها و عدم ارتباط با دیگر سامانه های فعال بخش تجارت و کشاورزی می باشد.»

گفتنی است از زمان راه اندازی سامانه بازارگاه نهاده های کشاورزی تاکنون، بسیاری از بهره وران و مدیران تشکل های کشاورزی و دامپروری به مشکلات و نارسایی های این سامانه انتقادهای زیادی به نواقص و حتی ناکارآمدی آن داشته اند.

حجت اله انصاری (جاری)

مهدی بختیاری زاده که طی دو سال گذشته معاونت بازرگانی و امور اقتصادی سازمان مدیریت میادین میوه و تره بار شهرداری تهران را بر عهده داشت، به عنوان سرپرست این سازمان منصوب و مشغول به کار شد.

وی که کارشناس ارشد اصلاح نژاد و ژنتیک دام است در مراسم تودیع با مهندس فصاحت مدیرعامل پیشین و معارفه خود با تواضع بیان داشت: طی دو سالی که در این سازمان با تیمی فعال مشغول به کار بودم، در کنار دکتر فصاحت اقدامات ارزنده و موثری انجام شد که مورد توجه دیگران نیز قرار گرفت.

سرپرست سازمان مدیریت میادین میوه و تره بار یادآور شد: با همکاری کارکنان سازمان، بدون توقف کارها را پیش می بریم و در راستای خدمت رسانی مطلوب به شهروندان، اقدامات جدیدی در دستور کار قرار می دهیم. در این مراسم، ایوب فصاحت مدیرعامل سابق سازمان مدیریت میادین نیز بیان کرد: سازمان باید به عنوان سازمان نمونه در کل شهرداری تهران باشد و امروز معتقدم این موضوع ۱۰۰ درصد به واقعیت پیوسته است.

این مدیر جدید که پیش از این و در زمان تحصیل، مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه تهران بود مطالعات و پژوهش ارزشمندی نیز در زمینه بررسی مشکلات و چالش های سامانه بازارگاه نهاده های کشاورزی در سال ۱۳۹۹ انجام داده است که ضمن بررسی مشکلات کاربردی این سامانه؛ راهکارهایی برای بهبود و اصلاح نقاط ضعف آن نیز ارائه داده است که می تواند برای دست اندرکاران و مسئولان درخور توجه باشد.

در بخشی از پژوهش بختیاری زاده آمده است: «تامین نهاده های دامی در کشور هم از طریق تولید و هم از محل واردات صورت می گیرد، لیکن به دلیل شرایط ژئوپلیتیکی و موقعیت جغرافیایی، هوای گرم و خشک و کمبود منابع آبی و نبود

خبرهای امید بخش وزارت جهاد کشاورزی در مسیر تثبیت تولید و رفاه مصرف کنندگان در ماهی که گذشت

به رغم بسیاری از بی توجهی نهادهای اقتصادی دولت به مشکلات وزارت جهاد کشاورزی، این وزارتخانه سنگر تولید را رها نکرد و با مساعی بسیار حمایت جدی از تولید کنندگان را تا اعلام خبرهای خوش امیدوار کننده برای تولید کنندگان از یک سو و جامعه مصرف از سوی دیگر تا آنجا دنبال کرد که به نظر می رسد مواد پروتئینی از جمله گوشت مرغ، تخم مرغ، گوشت قرمز و تا حدودی مواد لبنی با مشکل کمیبود یا گرانی غیر منطقی در آستانه سال نو مواجه نشوند و مردم به رغم تورم سنگین بتوانند با قیمت مناسب و اگر قادر باشند، به میزان کافی به این مواد غذایی اساسی دسترسی داشته باشند در این شماره رئوس این دستاوردهای قابل اتکا که موجب تثبیت موقعیت تولید و همچنین مهار گرانی ها است را مورد اشاره قرار دهیم

در روزهای پایانی آذر ماه و آغازین دی ماه با اعلام جدی فساد ستیزی وزیر در جلسه شورای معاونان خود و تاکید ایشان بر معزول کردن مسئولانی در هر رده و سمت اگر زمینه های رانت انحصار یا فساد را فراهم سازند تاکید دارد. وزیر در این نشست به خوبی و درستی از ایجاد زمینه های تخلف یاد می کند چون که ارتکاب هر کدام از این موارد عواقب قضایی دارد، لذا سخت گیرانه به بحث ایجاد زمینه یا امضاهای نامتعارف موسوم به طلایی اشاره دارد و می گوید: نظارت و حساب کشی در همه زمینه ها وظیفه مسئولان است و اگر تخلفی صورت گرفت به سرعت پیگیری می شود. وزیر در این نشست مهم یادآور شد که باید با رانت فساد، انحصار به شدت برخورد شود.

در چهارمین روز دی ماه رئیس سازمان دامپزشکی کشور از تولید ۱۸ میلیون تن فرآورده های دامی سالم خبر داد و گفت: طبق آمارهای موجود سالانه ۱۲۵ میلیون تن محصول کشاورزی تولید می شود که از این میزان ۱۸ میلیون تن فرآورده های خام دامی است که بخش های مختلف این سازمان بر سلامت و بهداشت این فرآورده ها برای بهبود تغذیه و مصرف نظارت دارند. موازی با این حضور موضوع امضاء تفاهمنامه همکاری ایران و سنگال در زمینه خدمات آموزشی فنی و آزمایشگاهی دامپزشکی و قرنطینه ای که خود در راستای توسعه روابط بین الملل است در اخبار کشاورزی انعکاس می یابد. در نشست با حضور وزیر و تعدادی از معاونان وی توافقنامه هایی در حوزه های مختلف کشاورزی امضا می شود.

اعلام کاهش قیمت قارچ به عنوان یک ماده پروتئینی جایگزین گوشت سفید و قرمز با حمایت سازمان مدیریت میادین میوه و تره بار خود خبر خوبی است در مقابله با گرانی مواد غذایی. اعلام قیمت انواع خرما که آوازه گرانی آن در میان مصرف کنندگان نگرانی ایجاد کرد با هماهنگی وزارت جهاد کشاورزی، تشکل های تولیدی و سازمان میادین میوه و تره بار، تثبیت قیمت و آرامش در خرید این کالای انرژی زا را در میان مصرف کنندگان فراهم ساخت.

اعلام ایجاد سامانه کنترل میزان واردات برنج شرایط مساعدی فراهم ساخت که برنج در تناسب با تولید داخل وارد و کنترل شود که چون سال گذشته که مقداری بیش از نیاز بازارها را از برنج خارجی اشباع کرد عرضه تولید داخل را به رکود نکشاند. این خبر گرچه هنوز نتایج اجرایی خود را نداده است ولی تمایز این دو در میان تولیدکنندگان داخلی برنج آرامش نسبی ایجاد کرد و مطمئن شدند که وزارت جهاد کشاورزی میزان واردات برنج و بازار داخلی آن را به حمایت از تولید داخل رصد می کند. این خبر را معاونت بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی با رسانه ها در میان گذاشت تا این اطمینان ایجاد شود که واردات به اندازه نیاز و کنترل شده است و برنج تولید داخل این امکان را دارد که کالای خود را بدون نگرانی از رقابتی نابرابر عرضه کند.

از سوی دیگر در ۱۴۰۲/۱۰/۵ بانک کشاورزی در چارچوب سیاست های حمایتی خود از طرح های کلان وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرد ضمانت مشمولان طرح کشاورزی قراردادی را بر عهده می گیرد. در این اعلام حمایتی بانک کشاورزی آمده است به دنبال اجرای کشاورزی قراردادی در حوزه زعفران این بانک با بسیج شعب خود در سراسر کشور در حال اجرای حمایت از کشاورزی قراردادی در حوزه سایر محصولات کشاورزی به ویژه محصولات استراتژیک مانند گندم، جو و دانه های روغنی است. در همین روز، یعنی ۱۴۰۲/۱۰/۵ اعلام می شود: «۲ هزار میلیارد تومان تسهیلات به عشایر داده می شود که ۲۰ درصد نسبت به سال گذشته افزایش یافته است.» اگر توجه کنیم که عشایر طی سالیان گذشته به خصوص آغاز سال جاری برای شکستن قیمت افزایش یافته گوشت قرمز وارد عمل شد و کمک موثری در کاهش قیمت این کالای مورد نیاز جامعه مصرف انجام داد، در خواهیم یافت وزیر جهاد کشاورزی برای ایجاد آرامش در جامعه مصرف به زیرساخت توجه دارد و موضوع کنترل بازار مواد پروتئینی را به صورت یک موضوع راهبردی مورد مذاقه قرار می دهد.

خبر امیدوار کننده دیگر در عرصه کشاورزی اعلام رشد ۲۸ درصد صادرات زعفران در هشت ماه اول سال جاری بود. رئیس اتحادیه صادر کنندگان زعفران کشور گفته است: «۱۳۶ تن زعفران به ارزش ۱۳۵ میلیون دلار از ابتدای امسال تا پایان آبان ماه صادر شده است که نسبت به مدت مشابه سال گذشته از لحاظ وزنی ۲۸ درصد و از لحاظ ارزشی ۱۳ درصد رشد نشان می دهد.» این خبر برای دست اندرکاران و آگاهان بازرگانی کشاورزی از این نظر حائز اهمیت است که موضوع زعفران در سال گذشته و سال ۱۴۰۰ حال خوبی نداشت و زمزمه های بسیاری در اطراف آن وجود داشت که خوشایند نبودند. تاکید معاون بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی مبنی بر واردات حداکثر یک میلیون تن برنج در سال جاری خود نشانه ای است که وزیر جهاد کشاورزی حفره های واردات بی رویه برنج در سال گذشته که حدود ۲ میلیون تن بود به خوبی دریافته است و برای حمایت از تولید داخل، ضریب نظارت ها را افزایش داده است.

در کنار این مساعی وزارت جهاد کشاورزی سازمان های جهاد کشاورزی استان ها نیز راهبردهای اصلی وزارت جهاد کشاورزی را با جدیت دنبال می کنند. مسئول جهاد کشاورزی استان ایلام از اختصاص ۸۰ هزار هکتار اراضی ایلام به طرح جهش تولید در دیم زارها سخن می گوید که ۴۰ هزار هکتار نسبت به سال زراعی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ افزایش یافته است. در مورخه ۱۴۰۲/۱۰/۷ مجری طرح گیاهان دارویی وزارت جهاد کشاورزی از تدوین توسعه باراندازها برای خریداری، جمع آوری، بسته بندی و انتقال اطلاعات و نیاز روز کشورهای جهان به کشاورزان و صنایع تبدیلی و تکمیلی برای تولید و انعقاد کشت قراردادی این محصولات خبر می دهد. اجرایی شدن این رویکرد می تواند جهت ایجاد درآمد برای کشاورزان بسیار موثر باشد. دنبال کردن بازار ۷۰ میلیارد دلاری با اجرای تجارت آزاد با اوراسیا خبر امیدوار کننده دیگری برای تجار و بازرگانان ایرانی است که توسط رئیس کمیسیون کشاورزی و صنایع غذایی اتاق تعاون ایران به پشتوانه تولیدات داخل اعلام می شود.

اعلام تخلیه ۱۵ میلیون و ۵۰۰ هزار تن کالای اساسی در خبری به تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۹ بر اساس گزارش

سازمان بنادر و دریانوردی شامل گندم جو ذرت سویا برنج شکر و روغن طی ۹ ماهه اول سال جاری به خوبی آشکار می سازد که وزارت جهاد کشاورزی میدان امنیت غذایی را ترک نکرده است و در اقداماتی همه جانبه چه از منابع تولید داخل، چه واردات بر آن است که امنیت غذایی به هر صورت ممکن آسیبی نبیند.

موضوع بدیع پرورش ماهی در اراضی شالیزار مازندران، یک عرصه تازه برای سودآوری بیشتر تولیدات کشاورزی از جمله برنج است که در ۱۴۰۲/۱۰/۱۱ خبری و با استقبال برنج کاران مواجه شده است.

اعلام ارزآوری ۱۱۰ میلیون دلاری صادرات تخم مرغ از سوی مدیرعامل اتحادیه مرکزی مرغداران میهن از رونق تولید به رغم تمام دشواری ها و نارسایی های موجود خبر می دهد. محمد مرادی مدیرعامل این اتحادیه می گوید: «بیش از ۱۰۷ هزار تن تخم مرغ به ارزش ۱۱۰ میلیون دلار به عراق، افغانستان، ترکمنستان و کشورهای حاشیه خلیج فارس همچون قطر، امارات و عمان صادر شده است.

در هفته دوم دی ماه شاهد رکورد شکنی جوجه ریزی در استان های مختلف هستیم تا در مجموع سقف ۱۴۵ میلیون جوجه ریزی مورد نظر وزیر اجرایی شود، مازندران از ۱۷ میلیون قطعه جوجه ریزی در واحدهای مرغداری این استان به عنوان رکوردی بی سابقه برای تامین کلیه بازار مصرف خبر می دهد. اعلام خبر شرکت خدمات حمایتی کشاورزی استان ایلام مبنی بر توزیع بالغ بر ۲۵ هزار تن کود در این استان برای کشت پاییزه نشان از فعالیت مجدانه شرکت خدمات حمایتی برای تنظیم بازار عرضه کود در نقاط مختلف کشور دارد. تلاش های تخصصی و علمی برای افزایش تولید برنج و اعلام آن توسط مجری طرح گندم در ۱۴۰۲/۱۰/۱۳ آشکار می سازد وزارت جهاد کشاورزی تلاش و همت خود را برای افزایش تولید محصولات کشاورزی به کار گرفته است تا کمتر متکی به واردات باشیم. از سوی دیگر با رشد افزایش صادرات آبزیان روبرو هستیم. طبق اعلام گمرک با منبع سازمان شیلات ایران ارزش صادرات آبزیان در سال جاری از رقم ۱۹۵ میلیون دلار به ۲۳۵ میلیون دلار یعنی ۶ درصد ارزش صادراتی آبزیان ارتقاء یافته است.

در چارچوب سیاست های افزایش تولید گوشت مرغ، محمدرضا صدیق پور، دبیر انجمن جوجه یک روزه اعلام می کند برای دی ماه ۱۵۰ میلیون قطعه جوجه ریزی برنامه ریزی شده است. ایشان در گفتگویی خاطرنشان می سازد: «به رغم هزینه های تمام شده بالای تولید، صنعت مرغداری شرایط سختی را سپری می کند، اما با تغییر در سیاست اخیر وزارت جهاد کشاورزی و دولت در امر بازسازی، پتانسیل جوجه ریزی واحدهای مرغ مادر در خصوص واردات مرغ اجداد و جوجه مادری به عنوان پایه تولید مرغ کشور اقدام موثری صورت گرفته است.» در چارچوب اقدام موثر متوجه تولید بهینه در ۱۴۰۲/۱۰/۱۶ مجری طرح گندم وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرد ۴۲۰ هزار تن بذور اصلاح شده میان کشاورزان توزیع شده است، وی به سطح زیر کشت ۶ میلیون هکتاری گندم اشاره می کند.

۱۴۰۲/۱۰/۱۷ قائم مقام وزیر جهاد کشاورزی از افزایش چشمگیر تولید گوشت قرمز در بهار ۱۴۰۳ خبر می دهد و این افزایش تولید را به دلیل افزایش تامین جو و تامین به موقع نهاده های دامی و جوی مورد نیاز دام سبک و همچنین قیمت مناسب این نهاده به میزان ۳۰ درصد پایین تر از قیمت های مصوب که موجب رغبت دامداران می شود قلمداد کرده است. در چارچوب

گسترش روابط و مناسبات در عرصه کشاورزی، نشست هماهنگی کمیسیون مشترک همکاری های ایران و تانزانیا در ۱۹ دی ماه در وزارت جهاد کشاورزی برگزار می شود. موضوع دیگری که می تواند در تثبیت قیمت گوشت مرغ طی ماه های باقیمانده سال موثر باشد گفته معاون امور تولیدات دامی وزارت جهاد کشاورزی مبنی بر تداوم تولید گوشت قرمز با تامین سرمایه در گردش واحدهای پروراندی است. محمد ابراهیم حسن نژاد تاکید می کند: «ما بر آنیم که تولید گوشت قرمز تداوم یابد، لذا تامین نقدینگی کافی برای پروراندی های در دست اقدام است.

همچنین در کنار این اقدام سرپرست معاونت بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی از واردات ۴۰ هزار تن گوشت قرمز قبل از ماه رمضان خبر می دهد. در کنار توجه به تولید و واردات گوشت قرمز برای تنظیم بازار، مدیرعامل اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی کشور در ۱۴۰۲/۱۰/۲۳، از کاهش شدن قیمت گوشت مرغ خبر می دهد و می گوید: «کنون هر کیلوگرم مرغ زنده بین ۵۵ تا ۵۹ هزار تومان خریداری می شود که همین امر موجب کاهش قیمت گوشت مرغ در بازار مصرف حدود ۸۰ تا ۸۵ هزار تومان شده است.

هم روند با تلاش وزارتخانه برای تامین کافی گوشت قرمز با قیمت مناسب، معاون زراعت وزارتخانه، علیرضا مهاجر در برنامه تلویزیونی به توزیع بیش از یک میلیون و ۴۰۰ هزار تن کود مورد نیاز کشت محصولات کشاورزی خبر می دهد و این اقدام را در مسیر حفظ امنیت غذایی کشور قلمداد می کند. در کنار این اقدامات عاجل، بحث اساسی عبور از ساختارهای بازدارنده برای افزایش بهره وری با تطبیق قانون ارث با هدف تحول در تولیدات کشاورزی توسط معاونت زراعت مطرح می شود. بالاخره قیمت ۱۷ هزار و ۵۰۰ تومانی گرچه با تاخیر برای هر کیلو گندم از سوی وزیر جهاد کشاورزی اعلام می شود. در روزهای پایانی دیماه، دو خبر در عرصه تامین امنیت غذایی انعکاس می یابد؛ یکی حاکی از واردات گوشت قرمز از ۸ کشور و کاهش قیمت گوشت شقه گوسفندی به ۴۰۰ تا ۴۲۰ هزار تومان است که توسط «پیمان پاک» اعلام می شود. همین مقام، از توزیع گوشت منجمد وارداتی با قیمت ۲۸۵ هزار تومان در ۱۴۰۲/۱۰/۳۰ خبر می دهد.

آخرین خبر که در روزهای آغازین بهمن ماه منعکس شد و حاوی امیدواری زیادی برای افزایش تولید مواد پروتئینی است، به تامین خوراک ۱۷ هزار مرغداری اشاره دارد و از تامین ۱۲۰ هزار تن کنجاله آماده فروش به مرغداران خبر می دهد. در جمع بندی نهایی، وزارت جهاد کشاورزی به رغم نارسایی ها و دشواری های زیاد طی دی ماه کوشید بحران افزایش قیمت گوشت مرغ و تخم مرغ و همچنین تامین میزان کافی گوشت قرمز را از طریق واردات و تولید داخل دنبال نماید تا بتواند یک ثبات نسبی در بازار مصرف ایجاد کند، با این همه، باید دید باندهای بزرگ رانت خوار و دلالتان پر نفوذ در مقابل این اقدام که طبعاً می تواند آرامش و رفاه نسبی برای مردم فراهم سازد، چه ترفندهایی برای آشفته کردن بازار به کار می برند! ماه های پیش رو تا ایام عید، مقطعی بسیار حساس و شکننده است که در صورت کمبود و گرانی محصولات کشاورزی، مواد پروتئینی و لبنی و حتی روغن نباتی ناراضی عمومی را از آنچه هست بیشتر کند.

تحریر به مجله صنایع زیرساخت های کشاورزی، غذایی، دام و طیور (دامپرووران سابق)

ترسیم آخرین موقعیت جهانی تولید، مصرف و صادرات کود به استناد آمار و ارقام معتبر

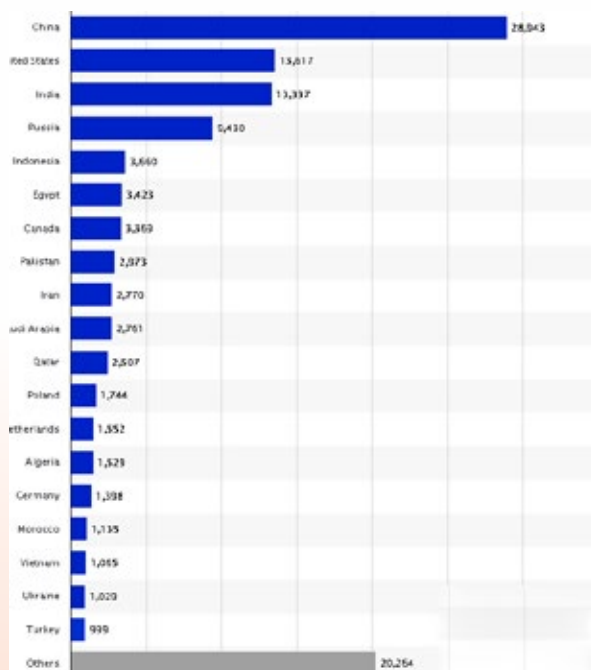
از پنجم اسفند ۱۴۰۰ (برابر با ۲۴ فوریه ۲۰۲۲) یعنی آغاز جنگ اوکراین تاکنون، قریب شش ماه می گذرد، ۶ ماه پر از چالش ها و دل نگرانی دولت ها در سراسر جهان برای حفظ یا تامین امنیت غذایی ملت ها که تنها و تنها از تولیدات کشاورزی سرچشمه می گیرد و افزایش تولیدات کشاورزی نیز بستگی به استفاده مناسب از نهاده هایی مانند کودهای پایه دارد که گفته می شود حدود یک پنجم هزینه های تولید در مزارع را شامل می گردد.

و اما این دغدغه بزرگ جهانی، انگیزه تهیه پژوهش حاضر گردید تا با مراجعه به سایت های معتبر جهانی از جمله تی اف آی، (The Fertilizer Institute)، مورگان استنلی (Morgan Stanley)، کام ترید (ComTrade) نیشن ماستر (NationMaster)، خبرگزاری آسوشیتد پرس و ... از آمارهای دقیق آنها بهره جسته و بتوانیم چشم اندازی از تولید و تجارت جهانی اقلام این نهاده مهم را در شرایط حساس کنونی و با این هدف که درک همه جانبه تری برای شما خوانندگان گرامی، تصمیم سازان و تصمیم گیران و مسئولان کشورمان در این کارزار حساس و آینده ساز فراهم شود ترسیم کنیم، باشد که مفید واقع گردد.

بزرگترین تولید کننده کود در جهان

چین با تولید ۲۸،۹ میلیون تن و با اختلاف بسیار با کشور بعدی یعنی ایالات متحده، رکورد دار بیشترین تولید کود در جهان است. (۳ آذر ۱۴۰۰)

Production volume of nitrogen fertilizer worldwide in 2018, by country (thousand metric tons)

تولید جهانی کود نیتروژن در سال ۲۰۱۸ به حدود ۱۱۷,۵ میلیون تن رسید. چین با تولید ۲۸,۹ میلیون تن و با اختلاف فاحش نسبت به کشور بعدی، بیشترین میزان تولید کود در جهان را داشت. پس از آن ایالات متحده و هند به ترتیب با ۱۳,۶ و ۱۳,۳ میلیون تن تولید قرار گرفته بودند. اما گفتنی است که چین، با بیش از ۲۴ میلیون تن متریکی، بزرگترین مصرف کننده کود نیتروژن نیز در آن سال بود. (۲۷ خرداد ۱۴۰۱)

وضعیت تولید اقلام کود در ایران از ۱۹۶۳ تا ۲۰۱۹ - ایران در مقام سیزدهم جهان

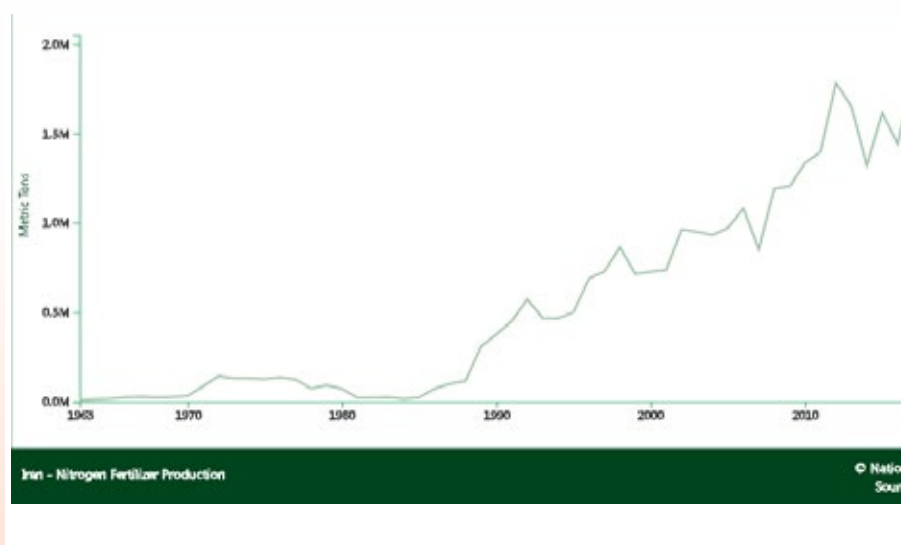
Iran - Nitrogen Fertilizer Production

Metric Tons - 1963 to 2019

تولید کود نیتروژن ایران از سال ۱۳۹۳ نسبت به سال قبل از آن، ۷,۲ درصد افزایش یافته است. این کشور با ۱,۸۶۵,۲۷۹,۳۹ تن متریکی در سال ۲۰۱۹، رتبه ۱۳ را در بین سایر کشورها در تولید کود نیتروژن به خود اختصاص داد. ایران پس از لهستان با ۲,۰۶۳,۲۳۰ متریکی تن در رتبه ۱۲ قرار گرفت و پس از آن عمان با ۱,۶۳۳,۹۴۵,۵۲ متریکی تن قرار گرفت. چین با ۳۴,۰۲۳,۶۲۶,۷۳ تن متریکی در سال ۲۰۱۹ در رتبه بندی قرار دارد که نسبت به سال ۲۰۱۸ افزایش ۳,۹ درصدی داشته است. هند، ایالات متحده و روسیه به ترتیب در رتبه های ۲، ۳ و ۴ در این رتبه بندی قرار گرفتند. نیجریه شاهد بهترین رشد متوسط سالانه با +۵۷٪ در سال بود، در حالی که سوریه شاهد بدترین عملکرد با -۱۰٪ در سال بود.

داده های تولید کود ازت ایران از ۱۹۶۳ تا ۲۰۱۹ بر اساس واحد متریکی تن

سال میلاادی	متریکی تن
۲۰۱۹	۱,۸۶۵,۲۷۹,۳۹
۲۰۱۸	۱,۸۲۶,۵۶۸,۰۰
۲۰۱۷	۱,۸۲۶,۵۶۸,۰۰
۲۰۱۶	۱,۴۳۹,۶۱۱,۰۸
۲۰۱۵	۱,۶۱۳,۲۷۵,۲۳

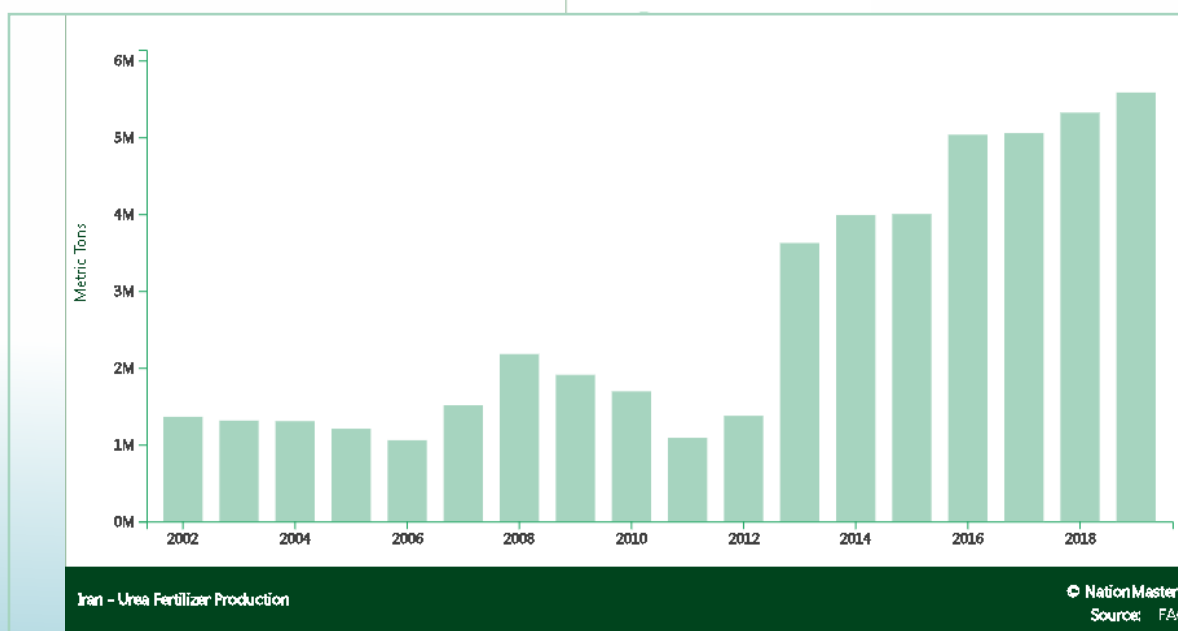
Iran - UREA Fertilizer Production

Metric Tons - 2002 to 2019

تولید کود اوره ایران از سال ۱۳۹۳ نسبت به سال قبل آن ۷ درصد افزایش یافته است. این کشور با تولید ۵,۵۸۰,۵۴۰ تن متریک در سال ۲۰۱۹، رتبه ۶ را در بین سایر کشورها در تولید کود اوره کسب کرد. ایران پس از آمریکا با ۵۷۰۳۲۵۱,۵۳ تن متریک در رتبه پنجم قرار گرفت و پس از آن کانادا با ۴۰۵۶۷۶۲ تن متریک در رتبه پنجم قرار گرفت. هند با ۲۴,۲۸۲,۰۴۵,۳۳ تن متریک در سال ۲۰۱۹، ۱,۶٪ در مقایسه با سال ۲۰۱۸ در صدر این رتبه بندی قرار گرفت. روسیه، اندونزی و پاکستان به ترتیب در رتبه های ۲، ۳ و ۴ در این رتبه بندی قرار گرفتند. نیجریه شاهد بهترین رشد متوسط سالانه با +۵۷٪ در سال بود، در حالی که مراکش با -۵۹,۴٪ در سال بدترین رشد را داشت.

داده های تولید کود اوره ایران از ۱۹۶۳ تا ۲۰۱۹ بر اساس واحد متریک تن

سال میلادی	متریک تن
۲۰۱۹	۵,۵۸۰,۵۴۰,۰۰۰
۲۰۱۸	۵,۳۱۹,۴۱۲,۰۰۰
۲۰۱۷	۵,۰۵۲,۹۵۵,۰۰۰
۲۰۱۶	۵,۰۳۲,۲۱۴,۰۰۰
۲۰۱۵	۳,۹۹۹,۸۸۰,۰۰۰

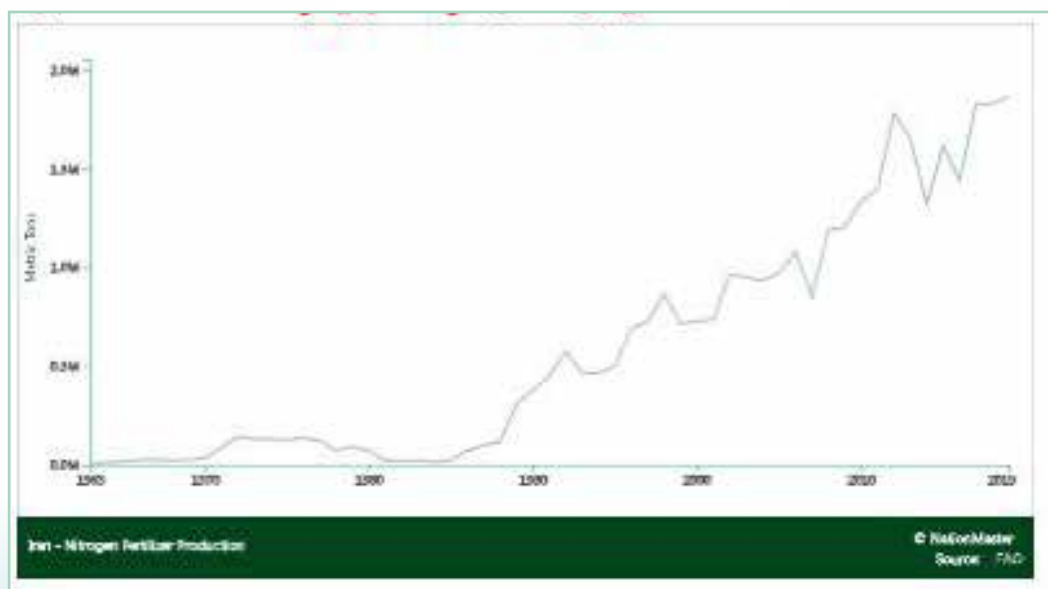
Iran - Phosphate Fertilizer Production

Metric Tons - 1971 to 2018

از سال ۱۳۹۲ تولید کود فسفاته ایران نسبت به سال قبل آن ۱۰۰ درصد کاهش داشته است. این کشور با ۰ متریک تن در سال ۲۰۱۸ در رتبه ۶۴ در بین سایر کشورها در تولید کود فسفاته قرار گرفت. چین با ۱۴,۲۱۱,۸۶۰,۲۱ تن متریک در سال ۲۰۱۹ در رتبه بندی قرار دارد که نسبت به سال ۲۰۱۸ افزایش ۷ درصدی داشته است. ایالات متحده، هند و مراکش به ترتیب در رتبه های ۲، ۳ و ۴ در این رتبه بندی قرار گرفتند. ونزوئلا شاهد بهترین رشد متوسط سالانه +۱۶,۸٪ در سال بود، در حالی که بوسنی و هرزگوین با ۱۰۰٪ در سال بدترین رشد را داشت.

داده های تولید کود فسفات ایران از ۱۹۶۳ تا ۲۰۱۹ بر اساس واحد متریک تن

سال میلاادی	متریک تن
۲۰۱۹	۱,۸۶۵,۲۷۹,۳۹
۲۰۱۸	۱,۸۲۶,۵۶۸,۰۰
۲۰۱۷	۱,۸۲۶,۵۶۸,۰۰
۲۰۱۶	۱,۴۳۹,۶۱۱,۰۸
۲۰۱۵	۱,۶۱۳,۲۷۵,۲۳

* همه جداول و داده ها از وب سایت NationMaster گرفته شده

* NationMaster یک منبع داده مرکزی است که با استفاده از منابعی مانند UN، OECD و CIA World Factbook، اطلاعاتی در مورد اندازه بازار و روندها در هر بخش یا زیربخش در هر کشور ارائه می دهد.

پنج کشور برتر تولید کود نیتروژن (ازت) در جهان

۵ کشور برتر تولید کننده کود در جهان عبارتند از؛ چین، هند، ایالات متحده آمریکا، روسیه و اندونزی. ایران نیز در جایگاه سیزدهم این جدول، پس از مصر، پاکستان، قطر و عربستان سعودی به عنوان همسایگان منطقه ای قرار دارد.

نکته شایان توجه در این جدول که به دلیل ضیق صفحات بخش عمده آن حذف شده، نرخ رشد سالانه مرکب یا CAGR، برای نیجریه ۵۷ درصد، سنگال، ۲۰ درصد و عمان و عراق؛ ۱۸ درصد است. همچنین در این جدول، نرخ رشد سالانه ایران ۷ درصد البته برای سال ۲۰۱۹ اعلام شده است.

* برای اطلاع بیشتر خوب است گفته شود که CAGR، میانگین نرخ رشد سالانه یک سرمایه گذاری در یک دوره زمانی مشخص بیش از یک سال است که یکی از دقیق ترین روش ها برای محاسبه و تعیین بازده دارایی های فردی، پرتفوی سرمایه گذاری و هر چیزی است که می تواند ارزش آن در طول زمان افزایش یا کاهش یابد.

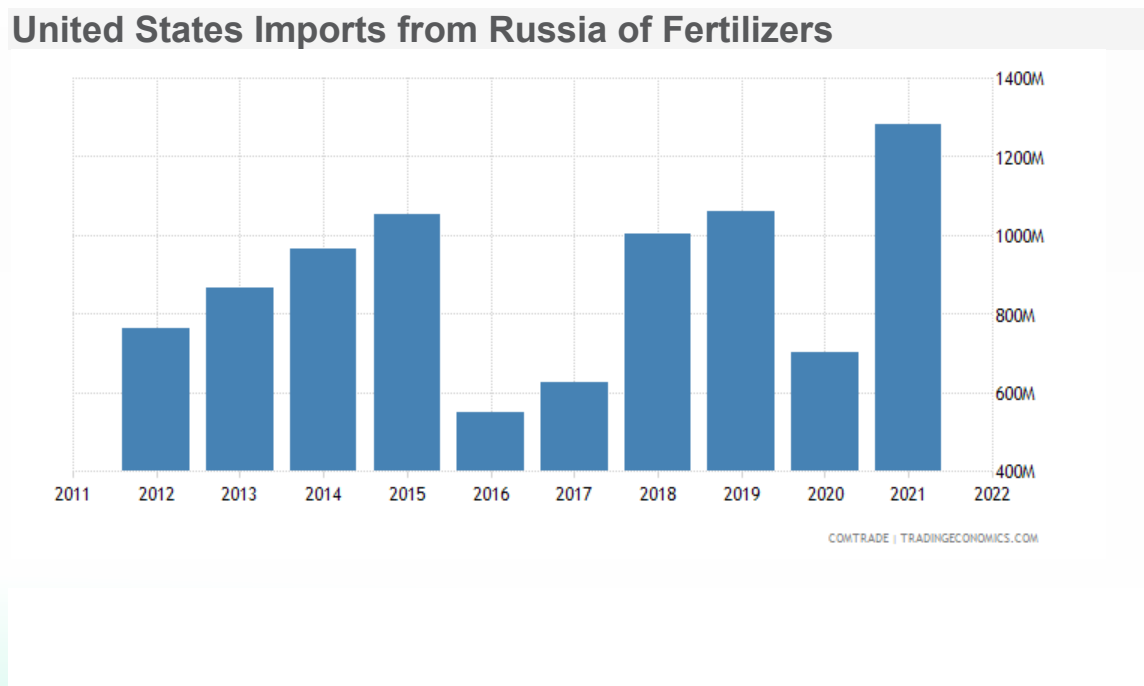
#	77 Countries	Metric Tons	YoY	5-years CAGR					
1	China	34,023,626. 73	+3.9 %	-3.0 %	9	Qatar	2,990,349. 00	+1.8 %	+0.1 %
2	India	13,601,710. 71	+2.0 %	+1.8 %	10	Saudi Arabia	2,599,314. 50	+2.9 %	+5.4 %
3	United States	11,217,874. 09	-0.4 %	+4.2 %	11	Netherlands	2,228,904. 00	+2.9 %	+3.5 %
4	Russia	10,611,761. 82	+1.8 %	+5.3 %	12	Poland	2,063,230. 00	+2.0 %	+1.1 %
5	Indonesia	4,023,276.9 3	+0.0 %	+1.8 %	13	Iran	1,865,279. 39	+2.1 %	+7.2 %
6	Canada	3,878,466.0 0	+1.5 %	+0.9 %	در جدول گفته شده (روبرو)، عراق رتبه ۵۸، ترکیه ۲۱، اسرائیل ۷۰ و اوکراین با رشد منفی ۱۱ درصدی در جایگاه ۲۲ قرار دارد.				
7	Egypt	3,486,373.0 0	-5.8 %	+5.6 %	در این جدول همچنین، رشد (Year-over-year) یا سال به سال برای مقایسه نتایج در یک دوره در مورد مکزیک با رشد ۳۵ درصدی و ۲۳ درصد برای سنگال شایان توجه است.				
8	Pakistan	3,149,482.2 1	+2.8 %	+3.7 %					

در اینجا با طرح چند پرسش تلاش می کنیم اهداف پژوهش حاضر را هر چه بیشتر ملموس و بین کنیم:

آیا آمریکا از روسیه کود وارد می کند؟

بر اساس پایگاه داده COMTRADE سازمان ملل متحد در مورد تجارت بین الملل، واردات کودهای شیمیایی ایالات متحده از روسیه در سال ۲۰۲۱ به ۱,۲۹ میلیارد دلار رسید. (به روز شده در آگوست ۲۰۲۲)

United States Imports from Russia of Fertilizers	Value	Year
Mineral or Chemical Fertilizers, Nitrogenous	\$792.52M	2021
Mineral or Chemical Fertilizers, Potassic	\$406.45M	2021
Mineral or Chemical Fertilizers, Other Fertilizers	\$81.52M	2021
Animal or Vegetable Fertilizers, Fertilizers Produced By the Mixing	\$7.92K	2020
Mineral or Chemical Fertilizers, Phosphatic	\$6.97K	2020

چند درصد از کودهای آمریکا از روسیه وارد می شود؟

سهام واردات کود ایالات متحده از روسیه از کل واردات ۶ درصد برای پتاس، ۲۰ درصد فسفات دی آمونیوم و ۱۳ درصد برای اوره است. ۱۲ فروردین ۱۴۰۱).

آمریکا چه مقدار کود از اوکراین وارد می کند؟

بر اساس پایگاه داده COMTRADE سازمان ملل متحد در مورد تجارت بین الملل، واردات کودهای شیمیایی ایالات متحده از اوکراین ۲۳،۱۳ هزار دلار در سال ۲۰۲۱ بوده است. (به روز شده در اگوست ۲۰۲۲)

واردات کودهای شیمیایی از اوکراین توسط آمریکا	Value	Year
کودهای معدنی یا شیمیایی، نیتروژن دار	\$23.13K	2021
کودهای معدنی یا شیمیایی، کودهای دیگر	\$25.07K	2018

آیا آمریکا کود تولید می کند؟

ایالات متحده سومین تولیدکننده بزرگ کود در سطح جهان است، با این حال، برای پاسخگویی کامل به تقاضا، همچنان نیاز به واردات هر سه نوع کود، به ویژه ازت و پتاس دارد. (۲۲ آذر ۱۴۰۰)

چه عواملی باعث گرانی کود در سال جاری (۲۰۲۲) است؟

قیمت انواع کود از ابتدای سال ۲۰۲۲، پس از افزایش ۸۰ درصدی در سال گذشته، نزدیک به ۳۰ درصد نیز مجدداً افزایش یافته است. افزایش قیمت ها به دلیل تلاقی عواملی از جمله افزایش قیمت کود از سوی روسیه، اختلالات عرضه ناشی از تحریم ها (بلاروس و روسیه)، تقاضای بالای جهانی و قیمت کالاهای کشاورزی و محدودیت های صادراتی (چین) است. (۲۱ اردیبهشت ۱۴۰۱، آسوشیتدپرس)

آیا کمبود کود در جهان وجود دارد؟

بله، در بسیاری از مناطق، کشاورزان به سادگی قادر به تامین کود، مواد شیمیایی مورد نیاز فعالیت کشاورزی و سوخت برای مزرعه نیستند و این یک بحران جهانی است. (۲ خرداد ۱۴۰۱، آسوشیتد پرس)

روسیه صادرکننده شماره ۱ کود نیتروژن و شماره ۲ در کودهای فسفر و پتاسیم در جهان است. متحد آن، بلاروس، که با تحریم های غرب نیز دست و پنجه نرم می کند، یکی دیگر از تولیدکنندگان عمده کود است. (۲۳ فروردین ۱۴۰۱).

بر اساس داده های موسسه کود (The Fertilizer Institute)، روسیه بزرگترین صادرکننده کود در جهان است که ۲۳ درصد از صادرات آمونیاک، ۱۵ درصد از صادرات اوره، ۱۰ درصد از صادرات فسفات فرآوری شده و ۲۱ درصد از صادرات پتاس را به خود اختصاص داده است. (۲۶ اسفند، ۱۴۰۰). روسیه همچنین صادرات ۴۸ درصد از نیترات آمونیوم را بر عهده دارد. بر اساس گزارش *مورگان استنلی، روسیه و اوکراین با هم ۲۸ درصد از کودهای تولید شده از نیتروژن و فسفر و همچنین پتاسیم را صادر می کنند. (۱۷ فروردین ۱۴۰۱)

*مورگان استنلی: (Morgan Stanley) شرکت خدمات مالی آمریکایی است که در سال ۱۹۳۵ از مشارکت هنری استارچیس مورگان (نوه بانکدار آمریکایی جی پی مورگان) و هارولد استنلی، با پشتیبانی مؤسسه مالی جی پی مورگان تأسیس شد. دفتر مرکزی این شرکت در ساختمان مورگان استنلی، واقع در منهن نیویورک است.

در پایان و به هر روی، به نظر می رسد با توجه به اینکه قیمت کود، تقریباً یک پنجم هزینه های نقدی مزارع برخی کشورها از جمله ایالات متحده را تشکیل می دهد، و وابستگی این کشور به واردات کود از روسیه، موضع تحریم های آمریکا نسبت به روسیه را تا حد زیادی تضعیف خواهد کرد و روند این تحریم ها به ویژه تا اوایل پاییز که هوای سرد به اروپا روی می آورد و نیاز این قاره به گاز روسیه، خیلی از معادلات دفاع از اوکراین و مقابله با روسیه و بلاروس را برای آمریکا به هم خواهد ریخت.

نکته حائز اهمیت اینکه وزارت جهاد کشاورزی موضوع خودکفایی در کودهای پتاسه را دنبال می کند و اقدامات انجام شده توسط شرکت خدمات حمایتی کشاورزی حاکی از آن است که ایران طی دو سه آینده، علاوه بر دست یابی به خوداتکایی در عرصه کودهای پایه، به باشگاه صادرکنندگان کودهای پتاسه خواهد پیوست.

فرانک مسعودی

تعارض منافع و باز هم بلبشو در تنظیم بازار برنج

منصور انصاری

همگان اطلاع دارند که در سال ۱۴۰۰ مسئولان به دلیل گرانی برنج داخلی و نارضایتی مصرف کنندگان، شتاب زده و بدون ارزیابی درست، مجوز واردات حدود ۲ میلیون تن برنج را صادر کردند. گرچه طبق گفته خود مسئولان، میزان واردات برنج در این سال نه ۲ میلیون تن، بلکه یک میلیون و ۸۰۰ هزار تن بوده است. به هر حال، این واردات بی رویه و بدون نظارت، بازار برنج داخلی را به هم ریخت و کشاورزان زیان دیدند. آن دسته از واسطه ها نیز که برنج را از کشاورزان با نازلترین قیمت خریداری و انبار کرده بودند، نتوانستند برنج انبار شده خود را به راحتی در بازار آب کنند، یعنی سود کلانی که انتظار داشتند را کسب نکردند. این مقدار برنج وارداتی که بخشی با نرخ ۴۲۰۰ تومانی و بخش کمی نیز با نرخ ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی وارد شده بود بحران آفرید، گرچه مسئولان منکر واردات برنج به عنوان یک کالای اساسی در سال ۱۴۰۰ با نرخ ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی می شوند ولی هر چه بود بازار را به زیان تولید داخل رقم زد.

در این میان، فریادهای علیزاده شایق دبیر انجمن برنجکاران نیز به جایی نرسید. این تجربه تلخ و زیان آور موجب شد وزارت جهاد کشاورزی، سامانه کنترل واردات برنج را در مبادی ورودی گمرکات کشور نصب کند تا واردات برنج به همان اندازه که مجوز داده شده انجام گیرد. در سال ۱۴۰۰ وارد کنندگان برنج سعی داشتند از مطبوعات دوری کنند و پاسخگو نشوند تا زیر به زیر، برنج وارداتی با ارز ارزان قیمت را در فضای ناتوانی قدرت خرید مصرف کنندگان با قیمت های مصوب و یا بیشتر از آن بدون سر و صدا در بازار آشفته آب کنند. بسیاری از مصرف کنندگان هم که نمی توانستند برنج داخلی بخرند از عرضه برنج خارجی استقبال کردند. عده ای متقلب هم برنج داخلی را با برنج ارزان وارداتی قاطی و به زیان مصرف کنندگان وارد بازار کردند.

به هر حال، بازار برنج به دلیل واردات بیش از نیاز به بهانه ذخیره استراتژیک و یا افزایش قیمت ماکارونی، آشفته شد، آشفته گی ای که وزارت جهاد کشاورزی را در شرایط مخمسه آمیز پیش بینی نشده ای قرار داد. بساط تنظیم بازار برنج به هم خورد و واردات، ابتکار عمل را در دست گرفت. بگیر و ببندهای تعزیراتی هم نتیجه نداد. برنج کاران داخلی هم سوختند و ساختند. البته دلالت همیشه حاضر در شرایط بی سر و سامانی به سودهای خوبی رسیدند. در این بازار آشفته برنجکاران بیش از همه زیان دیدند.

امسال یعنی سال زراعی ۱۴۰۲-۱۴۰۳، به گفته مسیح کشاورز دبیر انجمن تولید کنندگان و تامین کنندگان برنج ایران در مصاحبه ای به تاریخ ۲۷ دی، قرار است تا پایان سال یک میلیون تن برنج به ارزش یک میلیارد دلار وارد کشور شود. دبیر

این انجمن می گوید: در سال ۱۴۰۰ هم مقرر شد یک میلیون و ۱۲۶ هزار تن برنج توسط بخش خصوصی و اعضای انجمن و ۳۴۷ هزار تن نیز توسط شرکت بازرگانی دولتی وارد شود. گرچه طبق اخبار و گفته ناظران این رقم به دو میلیون تن هم رسید چون نظارت دقیقی بر این میزان واردات وجود نداشت. از سوی دیگر، معاون بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی با تشریح و توضیح زیاد می گوید: در سال ۱۴۰۰ یک میلیون و ۸۰۰ هزار تن برنج به دلیل افزایش قیمت برنج داخلی، ذخیره استراتژیک و افزایش قیمت کالاهای جایگزین مانند ماکارونی وارد شده است.

خانی نوذری معاون بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی در این گفتگوی خود با رسانه ها ضمن تکذیب واردات ۲ میلیون تن برنج در سال ۱۴۰۰ به آمار میانگین واردات برنج می پردازد و در نهایت می گوید: برنامه ریزی کرده ایم که یک میلیون تن در سال جاری واردات داشته باشیم. البته در فحوای گفتگوی ایشان آشکار می شود این صغری کبرا چیدن ها برای این است که بگویند صدور مجوز غیر متعارف رانتیه به یک شرکت خاص تکذیب می شود.

اما فراتر از همه این بحث ها و اینکه واردات یک میلیون تن ضرورت دارد و برایش برنامه ریزی شده است، موضوع اظهار نظر استاندار گیلان است که روز چهارم بهمن با صراحت به رسانه ها می گوید: نیاز برنج وارداتی ایران ۵۵۰ تا ۶۵۰ هزار تن است زیرا سرانه مصرف ۴۵ کیلویی برای هر فرد اعم از برنج داخلی یا خارجی نادرست است.

به عبارتی اسدالله عباسی استاندار گیلان یکی از استان های عمده تولید برنج، یک اختلاف ۳۵۰ تا ۴۵۰ هزار تنی در مورد میزان واردات برنج با مسئولان مرتبط دارد. این تناقض آماری را باید در کجا قرار داد؟ چه کسی درست و چه کسی نادرست می گوید؟ تکلیف چیست؟ البته عباسی در همین مصاحبه خود در مورد تمام مسائل مهم مملکتی از جمله برجام هم اظهار نظر کرده است ولی آنچه مهم است تناقض گفتار ایشان با دست اندرکاران مستقیم واردات برنج است که باید تدقیق شود تا مثل سال ۱۴۰۰ دچار آشفتگی بازار برنج به خاطر عرضه بیش از حد یا کمبود آن در بازار نشویم.

**Agri - Industrial
Infrastructures
Food, Livestock and
Poultry Specialized
Monthly Magazine**

VOL.24 No.264

PP.44 2024 Jan

Owner&Responsible executive:

Mansoor. Ansary

Manager & editor in chief& roof:

Faranak Masoudi

Short news: Siavash Ansari

International Editor and overseas adv.

Executive: Dr. Masoud. Ansari

Advertisements: H. Ansari (Jaberi)

Site sponsor: (www.kajpress.com&

www.keshavarziyandejahan.ir)

Printing: Miran Print

Designer: Ziba Daryae

Address: No.37, Nader St.Tohid Ave. Tehran - IRAN

Postal code: 1457884871

Fax: (+98 21) 66913163

Tel: (+98 21) 66913162

(+98 21) 66946250/52

mansoor.ansary1334@gmail.com

faranak.masoudi@gmial.com

TITLES:

1

Increasing productivity and better production by teaching more correct use of poisons, pesticides and fertilizers

2

Types of chemical, organic and biological fertilizers in agriculture

3

“Agricultural support services company” has a unique capacity in supporting the agricultural sector

4

Drawing the latest global situation of production, consumption and export of fertilizer based on reliable statistics and figures

آیفون

کا جراب

درگاه خدمات غیر حضوری بانک کشاورزی

- بیش از ۶۰ سال سابقه فعالیت در زمینه کشاورزی و مرتعداری، دامپروری، تجارت و تولید
- شناخته شده به عنوان یکی از بزرگترین کارخانجات مطرح در خاورمیانه
- واردات مستقیم نهاده ها و افزودنی های خوراک دام و طیور
- دسترسی به مواد اولیه در کمترین زمان ممکن به دلیل نزدیکی به بندر امام خمینی
- ظرفیت تولید بیش از ۱۵۰۰ تن در روز
- به کارگیری مدرن ترین تجهیزات و تکنولوژی روز دنیا
- تولید محصولات منطبق با استانداردهای جهانی
- همکاری با متخصصان و کارشناسان داخلی و خارجی